

WWF Дунавско – Карпатска
програма България
ул. Иван Вазов 38, ап. 3-4
1000 София

Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

Становище на ВВФ Световен фонд за дивата природа България за проект на плана за управление на НП Пирин 2014 - 2023

До
Господин Росен Баненски
Директора на НП Пирин

Копие до:
Министерство на околната среда и водите

22 юли 2015 г.

Уважаеми господин Баненски,

Запознахме се с проекта за плана за управление на национален парк Пирин 2014 - 2023 на Пролес Инженеринг ООД. Нашето становище е, че този проект подменя изцяло философията на планирането в защитените територии, има опасност да свали стандартите за изготвянето на Планове за управление на защитените територии критично ниско и следва да бъде отхвърлен по следните причини:

- I. Проектът не отговаря на редица изисквания на заданието на възложителя, като част от „Разработване на план за управление на Национален парк „Пирин“ за периода 2014-2023” от 2012 г.; 2
- II. Изпълнен е непрофесионално: с термини от отменена нормативна уредба; negliжира процеси в съвременното опазване на биоразнообразието; неговите изводи не се базират на най-добрата налична научна информация; има редица разминавания в данните в различните части на проекта; липсва логическа връзка между характеристиката на състояние, оценка, цели и режими. 28
- III. Проектът е тенденциозен, като прикрива доказани нарушения на закона извършени във връзка с изпълнението на концесията на ски-зона Банско и предлага цели, режими и дейности в услуга на нови инвестиции в ски-туризъм. 45
- IV. В плана са разписани откровено абсурдни твърдения вписващи се в графата „бисери“ ... 52

Конкретните ни аргументите за тези оценки са много, като по-долу са изложени предимно аргументи, които показват систематични проблеми при изготвянето на план'14:

I. Проектът не отговаря на редица изисквания на заданието на възложителя, като част от „Разработване на план за управление на Национален парк „Пирин“ за периода 2014-2023” от 2012 г.;

Неизпълнение на заданието по т.1.4

- В анализа на правните проблеми, свързани със собствеността в парка по т.1.4.4 липсва анализ на проблемите, посочени от МОСВ в доклада на МРГ към МС за изпълнението на концесионния договор за ски зона Банско, относно ползването на над 65 ха от изключителната държавна собственост в ски зона Банско без концесионно право, както е установено с геодезично заснемане от МОСВ през 2010 г.

- В т. 1.4.6. *Правни несъответствия свързани със собствеността на съществуващите сгради и съоръжения* липсва информация за държавните обекти (сгради и съоръжения) в парка, за които не са издадени АДС. Това не дава възможност да се провери каква част от ски съоръженията в ски зона Банско са прехвърлени от концесионера на трети лица в нарушение на ЗДС и ЗК.

- В анализа на сградния фонд в т. 1.4.6 не са посочени данни за площта на сградите и спортните съоръжения в ски зона Банско, в резултат на което манипулативно се представляват само данни за застрояването извън ски зоната, водещо до подвеждащи резултати на анализа и съответно неадекватни мерки. Без никакви доказателства и анализи се твърди, че границите на концесията за ски зона Банско по концесионен договор не е вярна и трябва да съвпада с границите на територията за проучване на ТУП на ски зоната.

- Не е използван правния анализ възложен и приет от МОСВ по договор № Д-30-145/21.06.2012 г., касаещ уреждане на взаимоотношенията на държавата със собственици на обекти, разположени и въздействащи върху околната среда в националните паркове. Същата дейност е извършена частично и с изготвянето на плана (анализите по т. 1.4.6 и 1.4.6.1.), което е довело до двойно финансиране.

- В Правния анализ в сборник 1 липсва проучване относно правния статут на ски съоръженията в ски зона Банско, и по-конкретно няма информация дали са налични вещни права и АДС за всички ски съоръжения. В резултат на това не е отбелязан като един от основните проблеми със собствеността констатираното от МОСВ строителство на ски съоръжения в парка без да са предвидени в концесионния договор, представляващо абсолютно неправомерно експлоатиране на територии от парка без никакви права. Не са събрани документи и данни за вещните права и правото на собственост за съоръжения в ски зона Банско, които не са включени в концесионния договор. Поради това, не е констатиран и проблема с липсата на актуални вещни права за ски съоръжения изградени в

ски зона Банско преди 2000 г. и приватизирани без такива права в полза на частни фирми. Не са анализирани и констатациите на Сметната палата и МС, че част от лифтовете изградени в рамките на концесията са прехвърлени от концесионера на трети лица в нарушение на КД, ЗК и ЗДС. Вместо да бъдат разследвани съоръженията, които са построени без вещни права в ски зона Банско, правният анализ е раздут със стотици други документи, касаещи единични случаи.

- В правния анализ на концесионния договор за ски зона Банско липсва адекватен анализ на проблемите с изпълнението на концесията, като са преписани безкритично част от изводите от черновата на неофициален и спорен доклад на МРГ към МС, като не са отчетени критичните забележки на юристите на МОСВ, становищата на НПО относно този доклад и самата позиция на авторите, че докладът няма за цел да установи закононарушенията по изпълнението на договора. Освен това, докладът не е подписан от експертите и предложенията в доклада не са приети от МС към настоящия момент. В същото време преписаните изводи са в пълно противоречие с данните за вещните права и собствеността на ски съоръженията в ски зона Банско посочени в приложенията към план¹⁴, от които е видно, че редица съоръжения в ски зоната са построени от концесионера без да са посочени в концесионния договор. Не е изяснено защо е допуснато незаконното изграждане на ски съоръжения на площ с 65 ха повече от разрешеното по концесионен договор. Изводите от правния анализ на Пролес противоречат и на данните в справки на МОСВ до МС относно наличието на голям брой съоръжения в ски зоната, изградени без да са съгласувани с МОСВ в нарушение на ЗООС, ЗБР и ЗЗТ (прил. 1). Друг пример е това, че в приложеното към плана Решение на МС за промяна на концесионния договор се сочат съоръжения в ски зоната, които се водят собственост на частни фирми, а в справките към анализа тези съоръжения са описани като държавна собственост.

- В свитък I в приложение 4 към т.1.4.5 със списъка на сгради и съоръжения недържавна собственост не е посочено, че за ски-съоръженията на Маренго трейдинг няма актуално вещно право, освен коцесионното на Юлен АД, доколкото заповедта с №714/08.06.1985 г. е отменена 2 години по-късно. Не са посочени като недържавна собственост други ски-съоръжения в ски зона Банско, които според документи на МС и Сметната палата (приложени към плана) са приватизирани също от Маренго трейдинг.

- В свитък I в приложение 5 към т.1.4.6 със списъка на правата за ползване само се сочи съществуването на договор за предоставяне на концесия за ски зона Банско в НП Пирин, без да са посочени съоръженията в ски зоната, които са предвидени и които не са предвидени по договора. По този начин е прикрит факта, че в зоната има много съоръжения, които в периода 2004-2014 г. са построени в нарушение на концесионния договор съгласно справки на МОСВ и се ползват без концесионно право. В приложението

липсват данни и за количествата водни ресурси, за които са предоставени права за ползване.

- В резултат на горепосочените пропуски и манипулации, посочените съществени проблеми не са отразени в анализите в т. 1.4 и т. 1.16 от План'14 и съответно не са предложени мерки.

Неизпълнение на точка 1.6 от Заданието

- Не са описани изпълнените през периода на План'04 проекти, свързани със строителството в ски зона Банско и ползването на ресурси за целите на ски зоната, с изключение на проекти за рекултивация след въпросното строителство и проекти за изграждане на инсталации за обезопасяване на ски зоната от лавини и пожари, с възложители Юлен АД. В т.1.16.4 са посочени няколко проекта след 2008 г.

Неизпълнение на точка 1.7 от Заданието

- В т.1.7.3.3. *Оценка на изпълнение на режимите* не е отразено дали са спазени режимите за строителство и зонирването в обхвата на туристическата зона над гр. Банско (зони III и IV), в резултат на което са скрити нарушенията, довели до надвишаване на концесионната площ от 99,55 ха (до голяма степен съвпадаща със зона IV) с над 65 ха, както и установеното в приета от ВАС съдебна експертиза, доказваща излизане на съоръжения извън Зоните за сгради и съоръжения по дело № 3290/2013 на ВАС . В резултат на това е направено невярно твърдение, че дирекцията на парка съблюдава стриктно законовата база, доколкото справки на МОСВ (виж Прил. 1) сочат, че редица съоръжения в ски зона Банско са изградени без знанието на компетентните органи по ЗЗТ (посочени са по-горе). Този пропуск води и до липса на мерки в плана.

Неизпълнение на точка 1.8 от Заданието

- В 1.8.2. *Елементи на климата* се изисква „да се дадат в подходящ табличен и графичен вид, данни за елементите на климата за последните 50 г., като се посочват данни през 10 години, отчитащи: Температура на въздуха - средни месечни, средна годишна, амплитуди и др.; Валежи - годишна сума, месечно разпределение и др.; Влажност на въздуха; Снежна покривка - дебелина, продължителност на снегозадържане и др.;" Заданието в тази точка не е изпълнено.**Неизпълнение на точка 1.10 от Заданието**

- Не е изпълнено изискването в т 1.10.1 *Хидрология и хидрография* за представяне на данни за годишния отток на отделните реки. Тъй като липсват данни за изменението на годишния отток по реки за изминалия 10 годишен отток.

- Не са посочени конкретните горещи точки с нарушения в горите (освен Паркови участъци) и не са анализирани причините довели до отделните видове нарушения, вкл. нарушенията с незаконните сечи и строителство в ски зона Банско, което води и до некоректна екологична оценка по отношение на мерките за ограничаване на нарушенията. В същото време са скрити данните и причините за незаконните сечи в ски зона Банско при изграждането на писти и лифтове, а като заплаха се сочат единствено чупенето на клони и утъпкването на пешеходните маршрути.

- Не са публикувани прил. 7 и 8 от 4. Сборник Гори – прил. 2-2 с таксационните описания и ГИС-данните за горите.

Неизпълнение на точка 1.15 от Заданието

- Не е изпълнена точка на заданието 1.15.5. Бозайници, която изисква „Аналитичната част, заедно с отчетите за научните изследвания и проучвания, събраната и обобщена информация, продукти и документи“ да се приложат към Сборник Биологична характеристика.

Неизпълнение на точка 1.16 от Заданието

- В анализа на строителството в ски зоните (т.1.16.4) не са посочени като обекти нито една от ски пистите в зоната, нито съоръженията построени извън периода 2008-2012 г. (за разлика от прегледа на горското стопанство от 2004-2012 г.), въпреки че ревизията на План’04 следва да обхваща периода от 2004 до 2014 г. Освен това, не е анализирано доколко това строителство е било допустимо по План’04, с оглед на установените от ВАС, МОСВ и ВАП редица съоръжения, построени в нарушение на План’04 (напр. водохващания на р. Бъндерица, ски писта Платото север, ски влек тип паничка в м. Чалин валог и др.).

- Не са събрани или посочени документи и данни за вещните права и правото на собственост за съоръжения в ски зона Банско, които не са включени в концесионния договор (лифт Железен мост-платото, лифт Платото и др.) или тези, които са изградени съгласно концесията, но на по-голяма площ (ски-писти Томба, лифт Бъндеришка-поляна-Коларски път и др.). Поради това, не е констатиран и проблема с липсата на актуални вещни права за ски съоръжения изградени от в ски зона Банско преди 2000 г. и приватизирани без такива права в полза на частни фирми.

- В свитък I в приложение 12 към т.1.16.3.1 и в Сборник „Инфраструктурни обекти“ със списъка на строежите и вещните права не е посочено, че липсват документи за собственост на всички ски съоръжения в ски зона Банско, което да бъде поставено като проблем при анализите. Такава информация е представена от МОСВ на МС (Прил. 2). Не са посочени и документите доказващи наличието на вещни права у концесионера за съоръжения изградени в нарушение на концесионния договор като лифт Железен мост-Платото, лифт Платото, лифт Бъндеришка поляна – Коларски път и др. Такива документи или тяхната липса обаче, са посочени за всякакви други обекти, освен тези изградени от Юлен АД в ски зона Банско. В същото време, в полето с данни за вещни права и собственост на обектите подвеждащо са посочени номера на разрешения за строеж, които не доказват собственост и вещни права. Не е коментиран въпроса и как са издадени тези разрешения за строеж без концесионера да има вещни права върху съоръжения, които не са включени в концесионния договор. Липсват и данни за някои съоръжения (вкл. ски-влекове в м. Чалин валог) в ски зона Банско, които са установени на терен и фигурират в рекламните материали на ски зоната. За част от ски-съоръженията са представени данни за собствеността, които се различават от данните предоставени в преписки на МОСВ и Сметната палата.

- В списъка на ски пистите в Сборник „Инфраструктурни обекти“ не са посочени данните за вещните права, площите и разрешенията за строеж на ски пистите, вероятно с цел прикриване на установеното от МОСВ надвишаване на допустимите размери на ски пистите в повечето случаи. Не са коментирани и данните посочени в сборника, че част от ски пистите са изградени без законово основание и най-вече, че всички писти са изградени (вкл. след ЗУТ 2001 г.) без разрешение за строеж.

- Не са приложени досиета с правната и строителна документация на горепосочените обекти. Не са посочени и за ски-лифтовете и за ски пистите проектните и допустимите площи, и реално установените при инвентаризацията площи, с което са скрити разликите. Не всички съоръжения са посочени в списъците (вкл. влекове), докато в списъците и картата на парка са включени съоръжения, които не съществуват реално на терен.

- Липсват геодезични заснемания на всички съоръжения в ски зона Банско.

Неизпълнение на т. 1.16.7 от Заданието

- В т. 1.16.7. Туризм, отдих, спорт, услуги, на стр. 50 заданието изисква „Да се проучи по съществуваща документация, допълни с нови данни до 2012 г. и опише въздействието на туризма върху околната среда и биоразнообразието в Парка.“. На стр. 177 от проекта е дадена оценка единствено за природните местообитания, която завършва практически с

липса на резултат: „референтните площи за природните местообитания в Натура 2000 Стандартен Формуляр за ЗЗ „Пирин“ са посочени с неточни данни, отклоняващи се значително от инвентаризацията през 2014г. При това обстоятелство не може да се установи дали има някаква реална загуба на природно местообитание или има естествено нарастване/намаление на площите им“. В резултат на това горното изискване остава неизпълнено, тъй като не са посочени и не са анализирани загубите на площи от природните местообитания 95A0, *4070, 9410 и др. в туристическа зона Банско в резултат от изграждането на ски съоръжения и писти в периода 2004-2014 г.

- В т. 1.16.7.6. *Констатирани нарушения* не са посочени и анализирани системните нарушения свързани с изграждането на ски съоръжения и ски писти в туристическата зона Банско (сечи, изкопи, замърсяване на води и др.)

- В т. 1.16.7.7. Идентифициране на въздействието от туристическите дейности в ЗТ и ЗЗ не са посочени данните за загуба на почва при оформяне на ски пистите на всички други писти, освен Платото. Например, на ски писти Томба, Шилигарника, Стражите и др., с цел моделиране на терена е нарушен почвения профил и естествена структура на земната повърхност, като са отнети земни слоеве с дълбочина до 5 м и площи от десетки декари.

Неизпълнение на т. 1.19 от Заданието

- Не са регистрирани и анализирани промените в ландшафта през последните 10 г., както и не е направена оценка на състоянието на ландшафта, включително като резултат от изграждането на ски зона Банско. В същото време ландшафта един от трите критерия за вписването на Пирин в списъка на световното природно наследство към ЮНЕСКО. В резултат на този пропуск са предложени неадекватни мерки, включително липсват мерки за възстановяване на увредения над гр. Банско ландшафт на планината и недопускането на ново увреждане. Не е направен изобщо анализ показващ взаимодействието между целите, констатациите от идентификацията и оценката на ландшафта и мерките за постигане на целите.

Неизпълнение на т. 1.20 от Заданието

- В т. 1.20. *Състояние на компонентите на околната среда* не са описани трайно нарушените участъци на реките в резултат на строителство на технически съоръжения и корекции на реките (напр. в района на ски зона Банско), водещи до изменение на естествения им характер, както и не са описани промените във водните количества на реките в резултат на водоползване. Не са описани нарушените площи със замърсени почви, установени над Банско и Брезница, потенциалните причини за това, както и площите, където се наблюдава увеличение на замърсяването изобщо в целия парк.

- Не са описани нарушените площи в ски зона Банско в резултат на строителството на съоръжения и ски писти (площи с променен естествен релеф и отнет почвен слой, утъпкване от строителни машини, следи от химически елементи от торове и съставки за поддържане на изкуствения сняг и т.н.), с изключение на данни за ерозирали площи и данни за съдържанието на биологични елементи и тежки метали.
- Не са посочени данни за площите на унищожените природни местообитания (подобни данни са посочени в съгласувателни решения на МОСВ за изграждане на ски съоръжения, АУАН на ДНП Пирин за незаконно изграждане на ски съоръжения).
- В резултат от липсата на горепосочените данни са направени и грешни изводи за причините (предимно нарушения на решенията по ОВОС на МОСВ) и значението на различните антропогенни фактори върху компонентите на околната среда.
- В резултат на тези манипулации, ски зона Банско (с изкл. на 3 ПСОВ) не е посочена като територия с висок антропогенен натиск, въпреки значително по-високите нива на шум и туристическо натоварване спрямо други местности в Пирин (видно от данните в плана за посещенията в парка), не са посочени причините за установените проблеми (предимно нарушения на решенията по ОВОС, довели до увеличаване на застроената площ в ски зона Банско с 65 ха над разрешените по концесия 99,55 ха) и съответно, не са посочени адекватни мерки.

Неизпълнение на т. 1.21 от Заданието

- В екологичната оценка към План'14 липсват данни за проблемите, които реално съществуват в парка по отношение водни ресурси, ландшафт, екосистеми, но са скрити в предните части на плана. В резултат на това, са представени и неадекватни мерки. Така например, не са посочени антропогенните проблеми водещи до промени във водните ресурси в ски зона Банско, в резултат от корекциите, изграждането на хидротехнически съоръжения и водоползването от река Бъндеришка, както и ползването на химикали в при подготовката на ски пистите. В същото време се твърди, че „Няма модифицирани водни тела”.
- В оценката за уязвимостта на почвите от ерозионни процеси не са посочени реалните причини за тези процеси, т.е. информацията, че при изграждането на ски пистите и ски пътищата в Банско не са спазени условията в решенията по ОВОС на МОСВ за ТУП и отделните обекти (вкл. има ски-пътища и писти изградени изобщо без разрешение на МОСВ съгласно справка в Прил. 1). Например –нарушени са изискванията да не се ползва тежка техника и извършването на значителни земно-изкопни работи за моделиране на терена. Съответно, вместо да бъдат предложени мерки за засилване на контрола върху

незаконното строителство и мерки за възстановяване на естествената природна среда върху незаконно увредените участъци, планът предлага укрепване на тези участъци.

- В оценките за уязвимостта на ландшафта, екосистемите и природните местообитания не са посочени проблемите произтичащи от мащабното строителство в ски зона Банско (вкл. такова без разрешение от МОСВ съгл. Прил. 1), водещо до фрагментиране и влошаване състоянието на естествения ландшафт, екосистемите и горските местообитания. В резултат на това са предложени единствено палиативни мерки като „опазване на ландшафта“ или „провеждане на мониторинг“, вместо налагане на мерки за повишаване на контрола и санкциите за незаконни строителни дейности и мерки за възстановяване на незаконно увредените екосистеми и възстановяване на ландшафта.

- В оценката за уязвимост и естественост на горите не е посочен проблема, произтичащ от прекалената фрагментация на горите, който е най-видим между ски писти Томба и Балканиада над Банско и при долна станция на лифт Платото, където бяха останали групи дървета, които поетапно биват повалени от ветровете и водят до допълнително увреждане на ландшафта.

- В оценката за уязвимост и естественост не е посочен проблема, че през 2004-2014 г. е увеличена площта на антропогенните местообитания от изграждането на законни и незаконни ски съоръжения в ски зона Банско, както и ефекта от фрагментирането увеличение на площта на антропогенни местообитания (най-вече ски съоръжения) върху стабилността на съседните горски местообитания.

- В екологичната оценка за уязвимостта и естествеността на горите са включени оценки и мерки, които са неверни, противоречиви или некоректни, издаващи едностранчиво възприемане на горските екосистеми в НП Пирин като стопански гори, а не като гори, за които се изисква да бъдат оставени предимно на естествените процеси на развитие. Така например, неиздържано е схващането, че естествени фактори като снеголомите, ветровалите, дивеча, насекомите и гъбите и др. са заплаха за горите и трябва превантивно да се прилагат сечи, поради това, че целта на националния парк е да се толерират естествените процеси на развитие на горските екосистеми, неизменна част от които са тези фактори, а не да се избягват чрез стопанско ползване. В резултат от това погрешно схващане са предложени неадекватни мерки за увеличаване на нормите за ползването от горите.

- Не е отчетено въздействието на санитарните сечи върху намаляване на количествата на мъртвата дървесина в горите до 0,9 % при критични 10% . Освен това, не е вярно твърдението, че са относително високи установените количества мъртва дървесина (под 0,9 % от общия запас на горите в националния парк) и това е оценено като средна

уязвимост за гората. Това показва явно непознаване на характеристиките на естествените гори, особено с оглед на изискването дори в стопанисваните гори в Natura 2000 запаса на мъртвата дървесина да е поне 8-10 % от общия запас с цел поддържане на БПС на горските местообитания и горските видове животни. Този пропуск в познанията води до крайно неправилни изводи и опорочава съответните мерки предложени в плана.

- Не е посочено защо иглолистните гори са с висока степен на рядкост, но за всички иглолистни гори (вкл. белмуровите и чермуровите) е предложено като мярка за поддържане на тяхната рядкост съвременното извеждане на поддържащи и възстановителни мерки, което ще ограничи протичането на естествените процеси на развитие в тези гори (вкл. повредите в резултат на естествените фактори). Такива мерки са релевантни единствено за смърчовите и частично за белборовите гори в случаите на короядни каламитети, и то при доказана нужда и условия (напр. едроплощен ветровал или пожар).

- Въпреки, че иглолистните гори (особено ендемичните гори от бяла и черна мура) са посочени с най-висока степен на рядкост и консервационно значение, няма предвидени мерки за тяхното опазване, включително от сечи по повод изграждане на ски съоръжения.

- Противоречиви са и оценките в табл. 1.22.5 *Формулиране на основните и специфичните проблеми на горите, където се прави оценка, че състоянието на горскодървесната растителност е влошено, а в анализите на данните, се сочи, че* „Насаждения с повреди, болести и вредители са наблюдавани в съвсем ограничени размери - в малка част от насажденията на НП „Пирин“, около 0.9 % от горите в парка. Твърди се, че количествата мъртва дървесина са относително високи, а данните от инвентаризацията на Пролес показва, че нивата са около 0,9 % от общия запас, т.е. 10 пъти под нормата.

Неизпълнение на т. 1.22 от Заданието

- В Оценката на функционалното зонироване и режимите липсва оценка доколко режимите и нормите по План'04 са съвместими с предназначението и целите на парка по смисъла на ЗЗТ. Налице е единствено оценка за съвместимост с изискванията на зонироване и режими.

- Оценката на въздействието на урбанизираните територии върху екосистемите не включва оценка на въздействието от застрояването в ски зона Банско през 2001 г. – 2014 г. върху екосистемите. Не са посочени нарушенията на зонироването на парка в резултат на изграждането на ски-съоръжения извън зона IV „Сгради и съоръжения“ по План'04, и застрояването в зона III. Не е посочена информацията, че в периода 2004-2014 г. капацитетът на ски съоръженията е завишен двойно спрямо предвижданията на План'04.

Не са отразени констатациите на МОСВ, че голяма част от съоръженията в ски зона Банско са построени в нарушение на ЗООС, ЗБР и ЗЗТ, тъй като не са съгласувани от компетентния орган (напр. лифт Железен мост – Платото, влек тип „паничка“ в м. Чалин валог и др.). Не е отчетено отрицателното въздействие от изграждането на ски зона Банско върху ландшафта на парка. Поради това липсват и мерки за ограничаване, отстраняване и недопускане на нарушенията и отрицателните въздействия, а се предлагат мерки касаещи единствено обектите извън ски зона Банско.

- Оценката на застроените територии е крайно непълна и некоректна. Например липсва оценка на капацитета на буферната зона на ОСН (т.е. поемнен капацитет на екосистемите в буферната зона), вместо което са представени данни за капацитета на ски съоръженията и легловата база, а вместо мерки за съобразяване на туристическия поток с поемната способност на екосистемите в парка се предлагат мерки за повишаване капацитета на ски зоните, което е в абсолютно нарушение на чл. 21 от ЗЗТ!

- Липсва оценка на степента на застроеност в парка като цяло и на отделни негови части (площ, визуална оценка, концентрация и т.н.), вместо което се сочат единствено данни за броя хижи в отделните зони.

- В оценка за съвместимост на обектите с ландшафта в парка липсва анализ на проблемите с несъвместимостта на ски съоръженията и гъстата мрежа от ски писти с естествения характер на ландшафта в ски зона Банско.

- Липсва оценка на съответствието на рекреационните дейности с възможностите на парка (т.е. поемнен капацитет на екосистемите), вместо което са представени данни за капацитета на ски съоръженията и легловата база, което явно показва поръчков характер на разработката.

- Липсва оценка на необходимостта от мерки за ограничаване или развитие на отделни видове туризъм.

- Липсва оценка на степента на устойчиво ползване на ресурсите съгласно възприетите критерии. За сметка на това се, твърди манипулативно, че концесионерът в ски зона Банско се подлага на одити за недопускане на негативно въздействие върху околната среда, но се премълчава факта, че МОСВ отказва на два пъти да сертифицира концесионера по EMAS заради данни за множество нарушение на екологичното законодателство.

- В оценката на собствеността е скрит факта, че ски съоръженията в ски зона Банско са с неизяснена собственост, като част от съоръженията, които трябва да са държавна собственост са прехвърлени според Сметната палата от концесионера Юлен АД на офшорна фирма (напр. лифт Платото, лифт Чалин валог и др.) - стр. 2 от ДОКЛАД за резултатите от проверка за изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0400002611 за извършен одит на концесионния договор „Ски зона с център Банско – част от територията на Национален парк – „Пирин” за периода от 01.01.2009 г. до 31.12.2011 г.:

„В министерството е представена от концесионера документация, в която е посочено, че собственик на седалковите лифтове „Чалин валог” и „Плато Тодорка”, изградени през 2007 г. и 2011 г в замяна на съществуващи до тогава влекае, на други трасета е „Маренго трейдинг” АД.“).

- Некоректно се твърди, че с Акт на МС е постигната яснота по отношение на концесията и границите, като такъв акт не е посочен и към настоящия момент няма приет официално. В същото време, в приложения към план доклад на МРГ към МС се твърди, че между концесионера и концедента не е постигната яснота за границите и обектите на концесията.

Неизпълнение на т. 1.24 от Заданието

- Не е изготвен обективен анализ на състоянието на предмета и целите на опазване на НП Пирин, тъй като анализът съдържа необосновани и дори манипулативни твърдения и неверни оценки. Оценките и мерките по първите две цели са общи или непълни. Примери:

- За голям брой проблеми се предлагат като мерки подобряване на контрола, без да се посочва защо досегашния контрол е недостатъчен и неефективен, въпреки наличието на сериозна паркова охрана и редица институции, които контролират максимално всички дейности в парка (МОСВ, РИОСВ, ДНП, БД, Община Банско, ДНСК и др.).

- Липсва оценка по изпълнението на цел „Ефективно прилагане на законодателството и контрол върху концесиите“.

- Невярна е оценката, че средната степен на постигане на главна цел 1 по План’04 се дължи само на пашата, като не се отчитат проблемите в ски зона Банско.

- Липсва оценка на главни цели II. и III.

- Невярна е оценката, че главна цел IV по План'04 е с ниска степен на постигане, доколкото в планът е дадена максимална оценка на поддържането на туристическата инфраструктура и се отчита повишаване не само на броя на зимните, но и на летните туристи.

- Мярката в оценката на второстепенна цел „1. Запазване естествения характер на горските екосистеми“ е невярна и необоснована, тъй като не се сочат никакви причини да не е запазен естествения характер на горските екосистеми. Напротив, горските екосистеми в Пирин са едни от най-добре опазваните в България поради липсата на горскостопански дейности, като изключение правят насажденията по границата на парка, където чрез прилагането на санитарни сечи се оказва негативно въздействие върху ключов елемент на горските екосистеми - мъртвата дървесина.

- В оценката по изпълнението на второстепенна цел „4. Запазване естествеността на речните и езерни комплекси“ не е посочено модифицирането на река Бъндерица (водохващания, корекции, замърсяване с торове) във връзка с изграждането на ски зона Банско.

- Невярна е оценката по изпълнението на второстепенна цел 5. Опазване на видове заплашени от директно унищожаване, тъй като на други места в плана се сочат високи нива на браконьерство, особено по отношение на защитения вид „дива коза“. Не се сочи прогонването на консервационно значими видове в района на ски зона Банско (глухар, мечка и др.).

- Невярна е оценката по изпълнението на второстепенна цел 6. Запазване естествеността на типичните елементи на ландшафта и възстановяване на нарушени територии, тъй като не се отчита увреждането на ландшафта в ски зона Банско и предложените с План'04 писти за рекултивиране (напр. Чалин валог-запад) .

- Невярна е оценката по изпълнението на второстепенна цел 21. „Ефективно прилагане на законодателството“, тъй като не се отчита допуснатото надвишаване на концесионната площ в ски зона Банско с 65 ха и изграждане на редица съоръжения в нарушение на концесионния договор.

- В т.1.24.3. заданието изисква „Анализ на степента на опазване и възстановяване на местообитания, растителни и животински видове предмет на опазване в следствие на реализирането или нереализирането на предвидените планове и проекти“. На стр. 281 анализът е сведен до 1 изречение, изброява се само какво е направено и ненаправено, а анализ липсва.

- В оценката на „Ограниченията и тенденциите в парка“ не е посочена тенденцията по увеличаване на площите със ски съоръжения в парка, тенденция сочена от Комитета към ЮНЕСКО като най-големия проблем в парка и възприемана от Комитета като причина за евентуално включване на парка в световното наследство в опасност на ЮНЕСКО.

- В оценката на изпълнението/спазването на режимите и задачите по План'04 не е посочена информация за най-сериозните нарушения на режимите по План'04, а именно в резултат на установеното от МОСВ в Прил. 1 изграждане на ски съоръжения в нарушение на режимите за Зона II, Зона III и Зона IV – изграждане на техническа инфраструктура в зона II, изграждане на ски съоръжения извън Зона IV (вкл. чрез незаконни сечи), навлизащи в зона III (част от 65 ха надвишение на концесионната площ) и изграждането на съоръжения в Зона IV, които не са предвидени в План'04 (лифт Платото, лифт Железен мост – Платото и др.).

- В оценката за степента на опазване на природните местообитания липсва информация за увредените в резултат на строителството в ски зона Банско местообитания, загубите на площи, прогонването на видове и т.н. В резултат на този пропуск са направени и абсолютно неверни, необосновани и силно манипулативни изводи като например „Не са установени съществени промени в екосистемното разнообразие през предходното десетилетие, което показва, че [...] строителството и наличната инфраструктура са допринесли за опазване на природните местообитания”.

- В анализа на въздействието на ски туризма върху околната среда в НП Пирин са налице редица противоречия, които произлизат от видимото желание на авторите да скрият реалните отрицателни въздействия от развитието на ски зона Банско върху природата. Така например в анализа се твърди с дебели букви, че при затревяването на ски пистите не се използват химикали, а в изследванията към плана на химичния състав на почвите и водите в района на ски пистите експертите ясно сочат наличието на химикали от торенето при затревяването. Твърди се с дебели букви, че покрай пистите се срещат пернатоноги кукумявки, но не се обяснява защо популацията на глухара, особено в района на ски зоната е намаляло двойно за 15 г. период, както е посочено в отдела за ловните видове. С дебели букви се твърди, че „Изграждането и функционирането на всички съоръжения и сгради е съобразено с необходимите екологични норми”, а в същото време МОСВ отказва сертификат по EMAS на Юлен АД заради наличието на данни за редица нарушения, включително строителство на съоръжения без да съгласувани по екологичното законодателство. Твърди се, че тревните смеси за затревяване на ски пистите са от местни видове, но се скрива факта, че тревните фитоценози по пистите са с рудерален характер, с което се подменя естествената растителност в планината.

- В анализа на въздействието на ски туризма върху околната среда в НП Пирин некоректно се изтъкват големите усилия на Юлен АД за рекултивация на увредените терени по ски пистите, но се скрива факта, че в резултат на нарушения на решенията по ОВОС за ски зоната и отделните съоръжения е допуснато незаконосъобразно разширение на ски пистите (до 100 м) над допустимите размери от 30 м ширина и премахване на земната повърхност, вкл. почвената настилка до скала, с тежка строителна техника с дълбочина до 5-6 м.

- В анализа на въздействието на ски туризма върху околната среда в НП Пирин некоректно се сочат манипулативно подбрани документи и стратегии на общините (без да се посочва Стратегията на НП Пирин за развитие на устойчивия туризъм, финансирана от ЮНЕСКО), които натрапват на читателя колко е важен ски спорта и как трябва да се разширяват ски зоните в парка, което е в абсолютно противоречие с приложените данни за общественото мнение, според което НП Пирин се свързва предимно с природата (65 %), строителството на ски съоръжения е недопустимо (68 %), не трябва да се допуска компромис с опазването на природата при икономическото развитие (88 %), а предимно трябва да се развиват дейности, които не унищожават, а опазват природата и развива устойчивия туризъм (98 %). Разширяването на ски зоните се подкрепя от толкова хора, колкото са и против – около 40 %.

Неизпълнение на т. 2.1 от Заданието

На първо място следва да посочим, че неизпълнението на голям брой от точките в Част 1, както и некоректното и манипулативно представяне на настоящата информация прави безпредметно обсъждането на предложените дългосрочни цели и ограничения в Част 2. Въпреки това, ще бъдат посочени и тук явните доказателства за неизпълнение на заданието и обслужването на частни инвестиционни интереси за изграждането на нови ски зони в парка.

- В част 2.1.1. Определяне на главните цели, без каквато и да е обосновка на необходимостта главните цели са сменени изцяло, въпреки че заданието изисква „На база всички констатации и оценки в Част 1, да се оценят главните цели, формулирани в План 2004 г., към постигането на които са били насочени управленските решения и конкретните дейности на парковата администрация и др. организации, свързани с територията на парка. При необходимост, главните цели да се ревизират и допълнят, като същите трябва да кореспондират и пряко да са свързани с основното предназначение на Националния парк“

- Предложените цели не кореспондират пряко с констатациите и оценките от Част 1 и с целите на План'04 (както се твърди в плана), а преписват на места буквално посочените в заданието основни предназначения на парка, като има в случаи при преписването да се припокриват главни цели и второстепенни цели (напр. част от четвърта главна и пета второстепенна цел) или част от действията по дадена цел да са посочени и като отделни цели.

- Второстепенните цели не са съобразени и подчинени с главните цели, а в табл. 70 е посочена някаква йерархия, в която са включени и различни второстепенни цели.

- В трета главна цел като действие за опазване на естествения характер на екосистемите не е посочено конкретно действие, а е посочена сходната цел „опазване биоразнообразието на генетично, популационни,.... ниво“, което показва неразбиране на материята.

- Пета главна цел „Осигуряване на приходи за местните общности“ предвижда действия, които са лобистки, без каквато и да е конкретика и без яснота как водят до постигане на целта. Такъв пример е т.нар. действие на максимално осъвместяване на План'14 с планове, в които фигурират проекти за развитието на спорта (допускаме, че става дума за ПУП за ски зона Кулиното, ОУП за ски зоните в Банско и Добринище), включително неприети. Това не е действие, а условие, което ненужно преповтаря разпоредбата на чл. 64 от ЗЗТ „За определяне на вида и обема на дейностите по ползване на природни ресурси, устройството, строителството и други в защитените територии се разработват устройствени и технически планове и проекти“. Условието обаче нарушава т. 3.1. от Заданието, според което *“За зона IV (за сгради и съоръжения) се обявяват [...], местата за ново строителство предвидени с проекти и включени в Плана за управление [...]”*, както и чл. 3 от Наредбата за разработване на ПУ **„Чл. 3. (1) Предмет на план за управление са дейностите в съответната защитена територия в границите, определени със заповедта за обявяването ѝ.“**, тъй като действието не предвижда никаква конкретна дейности или строителство, поради което не може да се поставя като условие целта да бъде постигната чрез съвместяване с планове и проекти, за които не се знае какво предвиждат и какво отношение имат към управлението на парка. Още по-фрапиращо е, че се предлага План'14 да е съвместен с планове (напр. ОУП), които **не са приети** към датата на изготвянето му!

- В пета главна цел се предлага също абсолютно неясно действие „Адаптиране на управлението на парка към осигуряване на традиционни и нови - алтернативни възможностите за осигуряване на приходи за местните хора.“

- Във втора второстепенна цел, която частично повтаря пета главна цел, вместо да се предвиждат действия по промотиране на най-добрите практики за прилагане на природосъобразен туризъм се предвиждат действия по промотиране на най-новите инвестиционни предложения за изграждане на ски зони и ски съображения в парка, което е в нарушение на чл. 21 от ЗЗТ, в нарушение на условието в заданието второстепенните цели да осигуряват развитието на природосъобразен туризъм, а не масов ски спорт.

- В Трета второстепенна цел не се предвиждат дейности по възстановяване естествения характер на модифицираните участъци на р. Бъндерица в резултат изграждането на ски зона Банско. Самата цел не кореспондира с оценките по изпълнението на сходната цел от План'04, където (макар и некоректно) Пролес са отчетели, че водните ресурси не са нарушени, което да налага предложените от Пролес мерки за възстановяване.

- В четвърта второстепенна цел се предлага целта да бъде постигната чрез устойчив добив на дървесина по утвърден проект, въпреки факта, че санитарните сечи, които най-често се прилагат в парка, не подлежат на предварително планиране, а се задействат с план-извлечение само когато е налице санитарен проблем и това гарантира устойчивостта на ползването. Тази логика е залегнала и в най-новите наредби за планирането на сечите в горските територии и е абсурдно в НП да се прилагат остарели санитарни концепции.

- Седма второстепенна цел не само не е обоснована, не само няма конкретна връзка с оценките по изпълнението на целите от План'04, но и не предвижда конкретни действия, а просто преповтаря отделните международни документи, посочени в заданието, без да ги коментира.

Неизпълнение на т. 2.2. от Заданието

- Не е направен обоснован анализ (напр. не са посочени конкретни обосновки в таблица „Оценка на ограниченията и заплахите в част 1) при оценките на ограниченията при постигане на целите на План'04, като единствено са повторени критериите в заданието. В табл. 70 са описани и нови второстепенни цели, различни от тези в т.2.1, като някои от тях са тавтологични:

- Трета главна цел „Опазване естествения характер на екосистемите в резерватите“ включва второстепенна цел „запазване естественото състояние на екосистемите ... в резерватите....“.

- Посочените в таблица 70 ограничения и заплахи за постигане на целите не са систематично свързани с целите и са непълни, пример за което са следните по-сериозни пропуски:

- По отношение на първа и втора главна цел не е отчетена най-голямата заплаха според Комитета към ЮНЕСКО и природозащитните НПО – наличието на инвестиционни предложения за изграждане на ски зони в ОСН и в зоната от Натура 2000, включително в територии, опазващи приоритетни местообитания (4070, местообитания на мечка, вълк и др.); Не е отчетено и хаотичното застрояване извън парка в общините Банско и Разлог, което оказва антропогенен и инвестиционен натиск върху парка.
- По отношение на втора цел не е посочено като ограничение извличането на мъртвата дървесина в горите чрез неподходящо прилагани санитарни сечи, довели до критично ниски нива на мъртвата дървесина от под 1 % от общия запас на горите, при минимален праг от 10 %.
- По отношение на втора цел като естествена заплаха са представени насекомни и гъбни „вредители“, които са естествена част от горските екосистеми, допринасящи за кръговрата на веществата, вкл. естествените процеси на освобождаване на дървостойките от слаби или престарели екземпляри, на чието място протичат възобновителните процеси в горите.
- По отношение на трета и четвърта цел не са посочени като заплаха опасността от монополизиране на услугите в ски зоните, пример за което е пълния монопол в ски зона Банско. Не е посочена като заплаха и опасността устойчивите форми на туризъм да търпят загуби от увреждането на природата в резултат на развитието на ски зони в парка.
- В четвърта цел е посочено като заплаха „недостига и лошото качество на дървесината разрешена за ползване“, без да се отчита, че НП Пирин няма за цел дърводобив и осигуряване на качествена дървесина за местното население, която може да бъде добита и извън парка.

Неизпълнение на т. 3 от Заданието

На първо място следва да посочим, че неизпълнението на голям брой от точките в Част 1, както и некоректното и манипулативно представяне на настоящата информация прави безпредметно обсъждането на предложените зони, норми и режими в част 3. Въпреки това, ще бъдат посочени и тук явните доказателства за неизпълнение на заданието и обслужването на частни инвестиционни интереси за изграждането на нови ски зони в парка.

- Не е обосновано намаляването на зоната за ОЧВ спрямо План'04. Предложената зона за ОЧВ не създава условия за екологичен коридор между Пирин и Рила, и Пирин и Среден Пирин.
- Предложеното функционално предназначение на Зоната за ОЧВ и новосъздадената зона за опазване на горските, високопланинските, тревните, езерни и речни екосистеми не включват условието по задание да се създават условия за пешеходен туризъм и отдих.
- В новосъздадената зона за опазване на горските, високопланинските, тревните, езерни и речни екосистеми не е отразено условието в заданието функционалното предназначение да включва и осигуряване на естественото развитие на екосистемите.
- Вместо опростяване на зонирването, с новопредложените „буферна зона“ и „зона за туризъм“ се усложнява значително зонирването, тъй като се създава изкуствено, необосновано и объркващо припокриване на обхват, територии, функционално предназначение, цели на управление, режими и норми на двете зони.
- Площите на зоните за туризъм и зоната на хижите и т.н. са изчислени не въз основа на площите на обектите (пътеки, съоръжения и т.н.), а въз основа на площта на подотделите, в които попадат съответните обекти, което не винаги е еднозначно.
- За зони за туризъм се предлагат територии, където няма нито изградена туристическа инфраструктура, нито планирана такава, нито условия за подстъп и развитие на такава, с което се нарушава обосновката за териториалния обхват на зоната:

„В зоната за туризъм се включват територии със съществуващо в различна степен на интензивност туристическо натоварване и със съществуваща и новопланирана туристическа инфраструктура“.

Предлагането на зони за туризъм (в района на ски зоните Кулиното, Банско и Добринище) без да се конкретизира как и за какво ще се ползват е нецелесъобразно, и може да се обясни само със създаването на бели петна, в които да се строят ски зони.
- Видно от картния материал на новото зонирване, част от незаконосъобразните съоръжения в ски зона Банско излизат извън зоната за туризъм в нарушение на условието за обхват на зоната.
- Не е отчетено, че „зоната за туризъм“ е зоната, която има за цел осигуряване на условия за развитие на специализиран туризъм и спортни дейности.

- Представена е подвеждаща особеност на зоната за туризъм, че „Планираните обекти и съоръжения за туризъм са в контекста на актуалните ОУП на общините в района на НП с тяхното туристическо и социално-икономическо развитие”. Както вече посочихме по-горе, тази забележка към зоната ненужно преповтаря разпоредбата на чл. 64 от ЗЗТ „За определяне на вида и обема на дейностите по ползване на природни ресурси, устройството, строителството и други в защитените територии се разработват устройствени и технически планове и проекти“. В същото време, така написана забележката нарушава т. 3.1. от Заданието, според което местата за ново строителство следва да се посочват в *зона IV (за сгради и съоръжения) и тези места да са включени в Плана за управление*. Нарушава се и чл. 3 от Наредбата за разработване на ПУ „**Чл. 3. (1)** Предмет на план за управление са дейностите в съответната защитена територия в границите, определени със заповедта за обявяването ѝ.“, тъй като в план’ 14 не се сочат никакви конкретни планирани обекти и съоръжения за туризъм като дейности. Забележката вероятно цели създаване на опция за застрояване в зоната за туризъм на обекти, които не са посочени в план’ 14, а в бъдещи ОУП. За такива случаи обаче ЗЗТ предвижда възможност за актуализация на ПУ, ако в бъдеще бъде приет ОУП, който да предвижда дейности в НП Пирин.

- Предложено е зоната за туризъм да включва всички основни туристически пътеки (главни, второстепенни и третостепенни), което е до голяма степен безсмислено. На пример, не се посочват сервитут на пътеките, които би трябвало да попадат в тази зона, което обуславя зонирването като неадекватно. От картата на зонирването е видно, че не всички пътеки са включени в зоната, и ако трябва всички пътеки в парка да бъдат включени в зоната ще се види, че това е едно изкуствено и безцелно раздробяване на зоната, което не позволява нито отчетност на площите, нито контрол, нито възможност за очертаване, измерване и поддържане на терен, нито административно е нужно. Не случайно подотделите, през които минават тези пътеки не са посочени в прил. №3.2.1-5, което води и до невярна площ на зоната. В същото време, туристическите пътеки следва да останат част от зоните през които минават, тъй като самите зони позволяват отдих и туризъм (вкл. в ЗОЧВ).

- Предложеното разширение на зоната за туризъм, с цел „съвместяване“ с планираните обекти и (ски) съоръжения за туризъм в ОУП на общините, нарушава т. 6 от Решение на Комитета към ЮНЕСКО № 35 COM 7B.21 от 2011 г.:

6. Reiterates its request to the State Party to ensure that the new management plan does not allow further ski development or construction of other facilities within the property and its buffer zone, nor extension of the tourism zone into the property;

- Предложеното функционално предназначение за зоната за туризъм „Зоната има предназначение да конкретизира териториалното разположение и функционално предназначение на обектите и дейностите свързани с туризма“ не отговаря на изискванията на Заданието, тъй като Зоната за туризъм следва да посочва не конкретното разположение и предназначение на туристическите обекти, а да включва териториите, свързани със съществуващи и планирани обекти. Конкретното разположение и предназначение е предмет на зоната на хижите и т.н.

- Ненужно сложно, неадекватно и необосновано е преименувана съществуващата „зона на сгради и съоръжения“ на „зона на хижите, административните центрове за управление и поддръжка на парковете и спортните“ (зона на хижите и т.н.), доколкото сгради и съоръжения включва всички посочени в новата зона обекти, а преписването на наименованието на новата зона от ЗЗТ е неадекватно, защото зонирването на Пирин не касае всички паркове в България, а единствено парк Пирин.

- Предложението за обхват на зоната на хижите и т.н. не отговаря на условието на заданието тази зона да включва съществуващото и включено в плана застрояване, а се допуска в зоната да включва застрояване, което ще се конкретизира и планира с други планове, в случая ОУП. На първо място се нарушава изискването на заданието обхвата на зоната да е с фиксирана площ и да отразява строителство посочено в плана, а с предложението обхват се създава възможност без процедура по изменение на ПУ да се увеличава площта на зоната с цел ново строителство на обекти (вероятно ски съоръжения), които не са включени в плана, а ще бъдат конкретизирани и планирани с бъдещи ОУП. Това не само нарушава чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, не само се подменя целта на Плана, не само се заобикалят изискванията на заданието новото строителство да е изрично включено в Плана, но най-вече се създава възможност за всевъзможно застрояване в парка, което не е било обект на анализ, планиране и екологична оценка при изготвянето на План'14, а ще бъде прието с други планове. Ако няма яснота за бъдещите инвестиционни проекти към датата на изготвянето на План'14, то ЗЗТ и Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии дават възможност след конкретизирането на инвестиционните инициативи с ОУП да се процедурат промени в плана за управление, а не да се остават бели полета и отворени опции за промяна на зонирването в парка без промяна в ПУ.

- Съгласно приложения картен материал, зоната на хижите и т.н. включва ски съоръжения и ски писти, които не са били предвидени по План'04 и са изградени в нарушение на План'04, концесионния договор и ЗООС, ЗБР и ЗЗТ, като лифт Железен мост-платото, лифт Платото, писта Платото север, Шилигарник 2, незаконно разширените участъци на писта Томба, ски-пътищата към Банско и т.н. и т.н. В същото време, зоната не включва

предложените противопожарни пътища, места за лагери, станции на ПСС, водохващания, резервоари, далекопроводи, цялата ски писта под вр. Безбог и т.н.

- Целта на управление на зоната на хижите и т.н. нарушава изискванията на Заданието, тъй като не отразява посочените в заданието цели, вкл. отстраняване на съоръжения в ски зона Банско, изградени в нарушение на План'04.

- **В 3.2.4. Специфични/ други забранителни режими е включена Забрана за:** конен туризъм, велосипедизъм, скално катерене, посещение на пещери, делта планери, **извън** определените с ПУ места и маршрути (списъци на маршрути и места, ситуирани с пиктограми на картата на зонирването), която е неадекватна, доколкото не са приложени към плана маршрути и места, а пиктограмите не представляват конкретно разположение с административни граници.

- **В 3.2.4. Специфични/ други забранителни режими е включена Забрана за** движение на моторни шейни **извън** определените с ПУ места - зони за туризъм, зона за хижи и админ.центрове, при спасителни операции, следва да се конкретизира, че е се допуска само за нуждите на ДНП и за спасителни операции, защото в сегашния вариант позволява туристическо движение на шейни в 10 % от територията на парка, което е в абсолютно нарушение на целите на ЗТ съгласно ЗЗТ.

- Във втората забрана в зона II е предложена забрана за строителство с изключения, които са нерелевантни към забраната. Такова изключение е поставянето на информационни табели и обезопасителни пособия, което няма характер на строителство.

- В новопредложената зона III необосновано е премахнат режима от План'04 за забрана на ПВД освен при строга необходимост, като тази забрана е оставена да важи само за гори над 160 г. Отпадането на тази забрана не е обосновано с влошаване на състоянието на горите в тази зона, поради което създава условия за нарушаване на естествените процеси в тези гори, с което не се постига функционалното предназначение на зоната по задание за осигуряване на естественото развитие на екосистемите. Никъде в плана няма информация кои са горите над 160 г., има ли такива, тъй като не са приложени таксационни описания към публикувания проект на план.

- В новопредложената зона III и зона V от забраната за ново строителство е изключено строителството на нови пътища за противопожарна техника, което нарушава забраната в чл. 21 от ЗЗТ, която разрешава само ремонт на съществуващите пътища.

- В специалната буферна зона, в зоната за туризъм и зоната на хижите и т.н. е включена забраната за строителство, която преповтаря ненужно забраната по чл. 21 от ЗЗТ в нарушение на заданието. В същото време, във втората забрана в зоната на хижите и т.н. е

пропусната забраната за строителство на нови спортни съоръжения, освен ремонт на съществуващите такива, което е в нарушение на чл. 21 от ЗЗТ.

- При планирането на ПВД не е посочено условие (а само препоръка, и то само за проекти) дейностите да са съобразени с целите на съответните зони, което създава опасност от планиране на дейности нарушаващи тези цели. Поставеното условие да се изготви паркоустройствен проект не отговаря на ЗЗТ, в който не фигурират такива проекти. Освен това нуждата от проект за ПВД в парка е ненужен с оглед минималните количества дървесина, които се налага да се добиват и до сега успешно се постига с годишни план-извлечения. Няма нужда от проект за ПВД и поради това, че целите на НП позволяват предимно прилагането на санитарни сечи, които се планират само при инцидентни случаи (природни нарушения), а инцидентните случаи не могат да се предвидят с проект. Освен това прилагането на санитарна сеч с единствена цел отстраняване на загиващи дървета, което може да се планира с проект, е в противоречие с изискването за оставяне на мин. 10 % мъртва дървесина, при сегашни 0,9%.

- При планирането на ПВД не са посочени норми, които да насочват в кои случаи се прилагат ПВД, какви видове ПВД и в какви размери, за разлика от нормите в План'04.

- Условието да се запазват единични „биотопни“ дървета не гарантира постигане на минималния брой от мин. 3-5 биотопни дървета на хектар за поддържане и опазване на БПС на горските местообитания.

- Нормата „да не се изнася мъртва дървесина /стояща и паднала суха маса/ в размер превишаващ 85% от изчисления запас на такава за конкретното насаждение“ е в пълно нарушение на изискванията за поддържане и възстановяване на БПС на горските местообитания, защото позволява при наличие на 3 % МД да останат по-малко от 1 %, вместо да се постигнат количества от над 10 %.

- В т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция следва да се изключи възможността за строителство в зоните, различни от зоната за хижи и т.н. , защото поставянето на перила и табели не следва да се приема за строителство, а изграждането на сгради и съоръжения по смисъла на ЗУТ следва да е предвидено при определяне на териториите за зоната на хижите и т.н. Правилният подход е приложен в режимите на т. IV: забранява се бивакуване и къмпирание **извън** устроените за целта места определени с ПУ (списъци и означения с пиктограми на картата на зонирването), каквито определени места няма за евентуалното бъдещо строителство.

- Режимите, нормите и препоръките в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция не са свързани с посочените изисквания в заданието, включително липсва конкретизиране на налагащото се ново строителство (вид, разположение, брой, капацитет и др.), с което ще се постигнат поставените в плана цели.

- В т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция е нарушено заданието, тъй като първото условие, повтаря норма от ЗЗТ.

- В т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция е поставено условие „В съответствие с Решенията на Комитета за световно наследство, за всяка от предвидените Туристически зони да се разработят ПУП („Планове за развитие на туризма“), в т.ч. и Оценка за въздействие върху околната среда и/или Оценки за съвместимост с целите на управление на зоната по Натура, които да послужат за доказателство дали са допустими с оглед опазването на Обекта на световното наследство, по критериите на Конвенцията за ОСКПН, респ. Ръководството за нейното прилагане. Условието, обаче не е в съответствие, а в пълно нарушение на решение WHC-12/36.COM/7B на Комитета към ЮНЕСКО:

6. Requests the State Party to implement the recommendations of the 2011 joint World Heritage Centre / IUCN reactive monitoring mission to the property, in particular:

g) prepare detailed “Tourism Implementation Plans” for the Bansko and Dobrinishte buffer zones, consolidating existing, approved and envisaged plans in a transparent manner, and ensure that these buffer zone areas are explicit parts of the new Management Plan;

Явно, е че Комитетът е изискал от държавата да се разработи не ПУП за ново строителство (каквото вече има в Банско – ТУП 2001), а план-визия за настоящето и бъдещо развитие на туризма в буферната зона, което развитие да бъде отразено в новия План’14, т.е. не след, а преди приемането на План’14.

- Условие 3) „Евентуалното строителство на обекти и съоръжения в планираните туристически зони, се извършва въз основа на разработен ПУП“ в т. „III.6. Строителство, ремонт и реконструкция“ следва да отпадне, защото това условие преповтаря норма на ЗУТ в нарушение на заданието и защото евентуалното строителство и неговото евентуално разположение в парка трябва да се предвидят при зонирването и да са посочени в режимите на ПУ, с което се гарантира изпълнение на поставените цели на ПУ, изпълнение на изискванията на Заданието и изпълнение на чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, според които всички дейности в парка следва да са предмет на план за управлението му, а не предмет на бъдещо предвиждане с ПУП. ПУП не може да подменя План’14, който се приема от МС, а ПУП от главния архитект.

- Условие 2 и 3) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция следва да отпаднат и защото нарушават и решение WHC-14/38.COM/7B на Комитета на Юнеско, с което се

приема позицията на България, че бъдещето строителство в буферната зона ще бъде включено в новия План за управление:

3. Notes the information provided by the State Party that further developments in the buffer zone of the property could be considered within the new management plan for Pirin National Park, and given the potential impacts on the Outstanding Universal Value (OUV) of the property, requests the State Party to ensure that the new management plan is subject to Strategic Environmental Assessment (SEA) prior to being adopted, in line with the European Union (EU) SEA Directive, the EU Habitat Directive, and IUCN's World Heritage Advice Note on Environmental Assessment;

- Норма 1) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция е в нарушение на заданието, защото преповтаря норма от ЗУТ и чл. 64 от ЗЗТ и следва да отпадне. Освен това част от нормата позволяваща чрез ПУП да се изградят спортни съоръжения в парка е в нарушение на забраната на чл. 21 от ЗЗТ. Нормата противоречи и заданието и на разпоредбата на чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, съгласно които всички дейности в парка следва да са предмет на план за управлението му, а не да се предвиждат с ПУП след приемането на ПУ.

- Норма 2) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция „Допустимите за строителство обекти, техния брой, размери и др. параметри съответстват на приетите с ПУП, респ. на актуално действащата нормативна уредба, в т.ч. на ЗУТ и/или на ЗООС, ЗЗТ, ЗБР и др.“ нарушава изискването в заданието нормите да са свързани с конкретизиране на допустимото строителство (разположение, вид, брой, капацитет и др.) съобразно екологичната оценка и целите на парка, а не съобразно бъдещ ПУП, който не е бил обект на анализ с настоящия ПУ.

- В условие 3) и норма 2) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция следва да отпадне, защото е в нарушение на чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, съгласно който всички дейности в парка следва да са предмет на план за управлението му. Също така се дерогират забраните за строителство в чл. 21 от ЗЗТ и режимите на парка, като се разпорежда, че допустимите за строителство обекти съответстват на предвижданията на приети ПУП, а не на предвижданията на План' 14.

- В препоръка 1) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция се допуска строителство на инфраструктура на ПСС без да е предвидено в План' 14, с което се нарушава заданието по посочените по-горе причини и чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, съгласно който всички дейности в парка следва да са предмет на план за управлението му, както и в зонирването.

- В препоръка 4) в т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция се препоръчва строителство на втора кабинкова линия, която да обслужва скиорите в ски зона Банско (доколкото вече има една кабинкова линия, която покрива нуждите през летния сезон), което е в нарушение на чл. 21 от ЗЗТ и следва да отпадне.

- В режимите в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация са включени забрани, които вече са посочени в 3.2.4. *Специфични/ други забранителни режими.*

- Режим 2.5) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация допуска строителство, забраняващ движение на моторни шейни извън определените с ПУ места (зони за спорт и туризм (съгласно ПУП) и в зоната за хижи и админ.центрове, е в нарушение на заданието, тъй като обвързва заданието не със зонирването на парка, а с предвижданията на бъдещи ПУП. Тази липса на предвидимост не дава възможност за адекватно обсъждане и приемане на забраната в настоящия ПУ. Освен това изключението от забраната следва да се конкретизира, че се допуска само за нуждите на ДНП и за спасителни операции, защото в сегашния вариант позволява туристическо движение на шейни в 10 % от територията на парка, което е в абсолютно нарушение на целите на ЗТ съгласно ЗЗТ.

- Условие 1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация допускащо строителство (т.е. не само ремонт) на спортни съоръжения следва да отпадне, защото е в нарушение на чл. 21 от ЗЗТ и на чл. 3 от Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, съгласно който всички дейности в парка следва да са предмет на план за управлението му. Подобно условие касае режимите за строителство, а не за туризм.

- Условие 2) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „2) Да се осигури от собствениците и ползвателите на обекти редовно сметосъбиране и извозване на битови отпадъци от всички туристически обекти“ е препоръка, а не условие, защото не касае никой от режимите.

- Условие 3.5) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „5) При проектиране и изграждане на архитектурни елементи, преимуществено да се използват естествени материали – камък и дърво.“ следва да е част от т. III.6. Строителство, ремонт и реконструкция.

- Условие 3.8) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „Броят на пребиваващите в палатъчните лагери туристи (респ. и брой палатки) , не може да надхвърля определения им капацитет“, следва да отпадне, защото не е посочен капацитета на лагерите в ПУ.

- Условие 4.1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „1) Маршрутите за зимни пешеходни и ски преходи, както и за спускане със ски извън утвърдените писти, се извършва по традиционните зимни трасета в НП Пирин.“ Не кореспондира със списък с традиционните зимни трасета. Самото условие е неадекватно, защото не може маршрутът да се извършва, се прехода!

- Условие 4.2) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „2) Всички туристи ползващи зимни маршрути и трасета за спускане да имат собствен опит или придружител водач.“ следва да отпадне, защото не подлежи на контрол. Това може да е препоръка.

- Условие 4.3) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „3) Ски/сноуборд-фрирайд спускания могат да се разрешават от Д НПП за всеки сезон отделно, за терени отговарящи на следните изисквания:

a. достъпност от ски курорт с пешеходен преход до час;

b. не-преминаване през резерватна зона, освен по разрешен маршрут;

c. възможен достъп на екип на Планинска спасителна служба (ПСС) в случай на инцидент;“

следва да отпадне, защото „ски/сноуборд-фрирайд спусканията“ по нищо не се различават от „зимни ски преходи, както и за спускане със ски извън утвърдените писти“, което води до противоречие в условията. Освен това в НП Пирин няма определени „ски курорти“, а достъпа на ПСС е субективен фактор.

- Норма 5.1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „1) За устройване на места /кътове за отдих, вкл. за палене на огън, са определени съгласно Специализираната „Карта на туристическата инфраструктура“ (означени с пиктограми), и са посочени в Списък към *Свитък Приложения*“ следва да отпадне защото това не е норма, а условие.

- Норма 5.1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „3) За практикуване на зимни и ски преходи:

a. пешеходните туристи имат предимство пред ски и сноуборд туристите;

b. ски и сноуборд туристите трябва да се съобразят с временните забрани за достъп до определени райони, които Дирекцията на НП може да издаде.“ следва да отпадне, защото това не е норма, а препоръка.

- Препоръка 6.1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация 1) ДНП може да въведе временни ограничения за зимни и ски преходи при неблагоприятни метеорологични условия, висока лавинна опасност и др.п., следва да отпадне, защото определянето на неблагоприятни условия е субективен фактор, и защото не подлежи на контрол – времето може да се влоши драстично, докато туристите слизат от върха.

- Препоръка 6.1) в т. III.7. Туризм, спорт и рекреация „3) Маршрутите за езда и велосипеден туризм да не се припокриват“ следва да отпадне защото показва, че всъщност в Плана не са планирани и не са включени списъци със съответните маршрути.

- В част 3, стр. 313 - Условия 3. се предвижда „Събирането на недървесни продукти – билки, диворастящи плодове и гъби, представляващи интерес за лични и стопански нужди, се извършва на основата на специално разработен ресурсен проект, който отчита и целите на управление по зони.“ Препращането към допълнителни проекти е неизпълнение на заданието в част 3.2.1., където се изисква „за всяка от зоните, в зависимост от тяхното предназначение, да се определят, специфични норми, режими или препоръки по ползване

на ресурсите.“ Наред с това препращането към допълнителни проекти показва нежелание за степента на публичност, на която подлежи приемането на план за управление на НП.

Неизпълнение на т. 4.1 и 5.1 от Заданието

- Заданието в т. 4.1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ изисква да се направи подбора на видове, предмет на опазване, поддържане или възстановяване. Въпреки това в т.4.1 на ПУ няма списък с видовете и няма критерии за подбор.

- В точка 5.1. от заданието ПЕРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЦЕЛИТЕ се изисква:

- а. списък на проектите и дейностите, залегнали в Плана, които задължително трябва да бъдат предмет на оценка по отношение ефективността на резултатите им и постигане на поставените цели; критериите за оценка на целите и проектите;
- б. критериите за оценка на целите и проектите;

В проекта на плана в т.5.1. списък и критерии не са дадени.

II. Изпълнен е непрофесионално: с термини от отменена нормативна уредба; negliжира процеси в съвременното опазване на биоразнообразието; неговите изводи не се базират на най-добрата налична научна информация; има редица разминавания в данните в различните части на проекта; липсва логическа връзка между характеристика на състояние, оценка, цели и режими.

II.1. Част 1: Описание и оценка на защитената територия

II.1.1 В точка 1.2.1. Видове територии от т. 1.2. Фондова и административна принадлежност данните за видовете територии в НП Парк са манипулативни и скриват размера на урбанизираните територии в парка, заети от ски съоръжения (вкл. незаконните). Извън НП, съгласно ЗУТ и ЗГ изграждането на ски писти и лифтове се извършва с промяна на предназначението на горите и следователно тези територии не могат да бъдат вписани като горски територии, защото са трайно заети от спортни съоръжения или са моделирани с тежка строителна техника (напр. ски пистите) и са загубили характера си на естествени горски екосистеми.

II.1.2. Данните за запасите на мъртва дървесина (МД) във всички таблици в плана са представени манипулативно, като вместо запаса на МД спрямо стоящия запас е дадено разпределението на МД спрямо класове на възраст и видове гори. Така

човек придобива впечатлението, че запасите на мъртва дървесина в различните класове на възраст и видовете гори достигат до 20 % от запаса, но реално отношенията на запаса на мъртва дървесина спрямо стоящия запас показва нива под 1 %, т.е. значително под критичните за БПС 8-10%.

II.1.3. Фактът, че за стопанисваните и за резерватните гори се сочат идентични нива на запаса на мъртвата дървесина (средно 0,8 %) спрямо стоящия запас, при това за всички класове на възраст, което е абсолютно нереалистично, поставя под въпрос обективността на всички данни за мъртвата дървесина в плана и създава съмнението за ползването на нереални моделни данни. Това налага независима оценка на данните от инвентаризацията.

II.1.4 Данните за здравословното състояние показват липсата на съществени проблеми освен в 0,9% от горите (табл. №10а от сборник Гори том 1), което е изцяло в рамките на естествената динамика на развитие на горските екосистеми, но се правят предложения за увеличаване на ПВД, което противоречи на констатациите и целите на парка. Така например абсолютно противоречиво е предложението да се водят възстановителни и поддържащи дейности в естествените гори (т.е. извън горските култури), с оглед на факта, че съгласно целите на НП се изисква тези гори да се развиват според естествената си динамика, а не да ги възстановяваме от естествени гори в гори със стопански характер или като градски парк. Абсурдно е да се предлага „поддържането“ на естествените горски екосистеми в едно единствено състояние, което не съответства на естествената им динамика на развитие, с изключение на санитарни мероприятия при едроплощни природни нарушения. Неприемлив е и аргумента, че превантивно трябва да се прилагат поддържащи и възстановителни дейности, за да не се допуска в гората да се появяват загиващи дървета, което също е в противоречие с естествените процеси в гората и ще доведе до още по-значително спадане на запасите на мъртва дървесина. Поддържащите и възстановителните дейности са целесъобразни предимно в силно деградирани гори или изкуствени горски насаждения, които заемат незначителна част от територията на парка според авторите на План'04 (под 2 %).

II.1.5. Неразбирането на естествената динамика на горите и несъобразяването с целите на парка води и до абсолютно неадекватни мерки за повишаване на ползването чрез санитарни сечи, което ще доведе до още по-съществено намаление на мъртвата дървесина в горите и съответно до загуба на биологично разнообразие. В същото време се предвиждат поддържащи и възстановителни дейности в горите, без да са посочени конкретни проблеми, които да налагат тези дейности. Напротив,

твърди се че почти всички гори са стабилни, в добро здравословно състояние и добро възобновяване:

- „Насаждения с повреди, *болести и вредители* са наблюдавани в съвсем ограничени размери - в малка част от насажденията на НП”Пирин”, т.е. около 1 %.

- „В обобщение може да се каже, че условията за естествено възобновяване на горскодървесната растителност в преобладаващата лесопригодна част на НП Пирин, са много благоприятни, поради което не се налага да се прилагат специални възстановителни мерки“

П.1.6 Неприемливо е предложението за увеличаване на ПВД в извън резерватните гори с цел гарантиране на устойчивото им състояние, тъй като анализите на Пролес показват, че дори горите в резерватите са в устойчиво състояние без човешка намеса и ПВД. В същото време, анализите на Пролес показват, че горите извън резерватите притежават сходни лесовъдски характеристики на горите в резерватите.

П.1.7. В Сборник Биота, Приложения, стр.633, **Фиг. 3** (*Към точка 1.15.5.3*). *Дялово участие на отделните разрези в общия брой видове бозайници, установени на територията на НП “Пирин“* наред с брой видове от Бернска конвенция и ЗБР са дадени видове за приложение 3 на Директива 92/43. Приложение 3 на директивата няма списъци с видове, в него се представят КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОБЛАСТИ, КОИТО ОТГОВАРЯТ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ТЕРИТОРИИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОБЩНОСТТА И ЗА ОБЯВЯВАНЕ КАТО СПЕЦИАЛНИ ЗАЩИТНИ ЗОНИ¹.

П.1.8. Точка 1.15.5. Бозайници. в Сборник Биотична характеристика, в основната част и приложенията на 50-те вида бозайници са посветени общо 24 стр. За сравнение на 4 вида риби са посветени 98 стр. Впечатляващият дисбаланс се дължи на факта, че за бозайниците липсва информация събирана в рамките на Националната система за мониторинг на биоразнообразието (НСМБР), липсва преглед на резултатите от проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”, липсват докладите от проучванията на бозайниците изпълнени в рамките на проект „Устойчиво управление на Национален парк „Пирин” и резерват „Тисата” . НСМБР. Функционира съгласно [Наредба № 2 от 18 декември 2006 г. за условията и реда за създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие](#) (ДВ бр. 3 от 12 Януари 2007 г.) Съгласно Чл. 14. дирекциите на националните паркове (ДНП): провеждат

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:01992L0043-20070101>

наблюдения на обекти, подлежащи на мониторинг в рамките на НСМБР, на територията на съответната ДНП. Разработена и внедрена е информационна система БИОМОН за въвеждане и обобщаване на информацията от мониторинга на биологичното разнообразие. БИОМОН поддържа национална и регионални бази данни.

Като активни участници в системата, парковите дирекции разполагат с данни за обектите на мониторинг по паркови участници и по години. Целта на тази информация е на базата на систематично наблюдение на тенденциите при обектите да се взимат адекватни управленски решения. Тази система функционира със средствата на българския данъкоплатец и ако не се ползва при определянето на режимите и нормите за управление на НП Пирин, тогава не става ясно за какви цели се използва.

Още повече, че в т. 1.15.5.от заданието се изискват да се приложат „отчетите за научните изследвания и проучвания, събраната и обобщена информация, продукти и документи“. Данните от проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са изрично посочени в заданието. А на стр. 13 от заданието се казва, че „Изпълнителят трябва да използва всички налични данни и източници на информация, съществуващи в МОСВ и ДНП, да изготви плана за управление и да включи релевантните данни в приложения към него.“

П.1.9. В Точка 1.15.5. Бозайници. в Сборник „Биотична характеристика“ се дават „Приоритетни за НП „Пирин“ видове дребни и едри бозайници“- стр. 468 – снежна полевка, невестулка, язовец и лешников сънливец, а на стр. **469 1.15.5.4. Видове, предмет на специални мерки.** Видовете, предмет на специални мерки са обосновани като такива „пряко свързани с антропогенното повлияване на териториите на Парка“: златка, дива котка, мечка, вълк, сърна, балканска дива коза. Липсва обосновка на база на кои критерии и на какви данни са подбрани тези приоритетните и на каква база са подбрани тези, за които има „специални мерки“. В екологичната оценка за бозайниците на стр. 471 от Сборника липсват каквито и да било индикатори за дадените оценки. Липсва информация по вече направените оценки на благоприятното природозащитно състояние направено в рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”.

П.1.10. ПУ, стр. 126 видове птици предмет на специални мерки: Като такива видове са определени дневните грабливи птици, гнездящи на територията на парка, като консервационно значими, кокошевите птици (глухар, лещарка, планински

кеклик), кълвачите и някои нощни грабливи птици (пернатонога кукумявка, вrabчова кукумявка). Никъде в плана за управление не става ясно кои са специалните мерки за посочените видове птици и как тяхното разпространение на територията на парка е ползвано при определяне на зоните и режимите.

II.1.11. Сборник „Биотична характеристика“, на стр.442 отбелязва, че „... след разширяването на ски зоната над гр. Банско, в района е отбелязано изчезване или силно намаление на числеността на видове птици с висок консервационен статут – трипръст и белогръб кълвач, глухар и пернатонога кукумявка“. Няма никаква връзка между тези оценки и определянето на Втора второстепенна цел „Осигуряване развитието на природосъобразен летен и зимен туризъм спорт и рекреация.....“ и свързаната с нея мярка „Създаване на по-добри възможности и услуги на нивото на най-добрите практики за развитие на зимни спортове (алпийски дисциплини)..... – стр.286 от ПУ.

Липсата на връзка между характеристиката на биотичните фактори и определянето на целите става още по-фрапираща предвид данните от стр. 124 на проекта на ПУ за глухар: „Данните за запаса на глухара от преди 20 години са около 220 бр. Последните 10 години числеността му намалява от 190 до около 100 бр. Таксацията през 2013 год. отчита 97 бр.“

II.1.12. В т. 1.16 *Ползване на парка* манипулативно са разделени данните за площите на техническите съоръжения и сградите (т.1.16.3) от данните за площите на сградите и спортните съоръжения в ски зоните (т.1.16.4), което е използвано за занижаване на относителните площи със застрояване в парка и съответно води до изкривяване на резултатите от анализа.

II.1.13. В т. 1.16.7.5. Мониторинг на туристопотока в НП Пирин, на стр. 174 и на стр. 175 са дадени съвсем различни цифри на посетителите на парка през лятото – 77 000 и 100 000. За зимния сезон отново има две различни цифри - 146 011 и 140352, и двете за сезон 2014 г.–2015 г. В същото време на стр. 166 се казва, че „Пешеходният туризъм е най-популярната форма на посещение в парка. На него се падат над 70% от всички посетители на парка на целогодишна база. Над 90% от посещенията са реализирани през летните месеци, както и в зависимост от атмосферните условия през късна пролет и ранна есен.“, което противоречи на горепосочените данни.

II.1.14. В част „Първа оценка“ на проекта липсват редица констатации и оценки, които са от ключово значение в последващата логика на определяне на цели, режими и дейности:

II.1.15. В т. „1.21. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА ПЪРВА ОЦЕНКА“, стр. 206 се констатира „Известно намаляване на водните ресурси, около 20 млн т3, което е около 5- 10% по-малко от изчислените водни ресурси за миналия период.“. На този фон като основна дейност се препоръчва развитие на зимен туризъм, който в последните години изключително разчита на изкуствен сняг. Изследванията показват, че около една трета от използваната за изкуствен сняг вода се губи като изпарение към други речни басейни². Тези данни не са нито споменати, нито е изследвана връзката между ползването на води за изкуствен сняг и намаляването на водния отток. Не става ясно също дали липсата на данни за това как се променя водния отток по реки по години в рамките на изминалия 10 годишен период не цели именно да прикрие евентуална връзка между двете.

II.1.16. Липсва оценка за незаконното ползване на торове за затревяване на ски-пистите констатирано в “Характеристика на състоянието“ 1.11.1.2.

II.1.17. В оценките за ландшафта липсва оценката на Комитет за световно наследство от решение „Изключителното световна стойност на Обекта е многократно и значително повлиян от застрояването със ски писти и ски съоръжения“.

II.1.18. На стр. 219, ХИДРОГРАФСКА МРЕЖА И ВОДИ “ Корекциите на речните корита и промяна на морфометричните показатели не се извършва с много малки изключения“. Препоръки не са направени. Липсва оценката за нарушението на чл.21, т 9 на ЗЗТ за извършените корекции. Изводът, че „Не се наблюдава значимо въздействие върху естествения характер на хидрографската мрежа и водните ресурси“ не е доказан, тъй като липсват данни за речния отток по реки по години, както и липсва анализ на въздействието на ползването на водни ресурси на парка за изкуствен сняг.

II.1.19. Налице са следи от вероятна манипулация на оценките. Например, в оценката за уязвимост на водните ресурси по отношение на хидробиологичното им състояние е посочена като мярка „Контрол върху съоръженията за третиране на изкуствен сняг и местата за съхранение на специализирана транспортна техника“, въпреки че тези дейности не са посочени като проблем, освен ако не са били изтрити целенасочено. Подобна мярка, без яснота върху какво се основава (с

---

² <http://www.reuters.com/article/2007/04/18/us-alps-idUSL1855373020070418>

вероятно скрита причина) е и „Повишаване на Пречиствателния ефект на съществуващите 3 пречиствателни станции на територията на парка;“.

П.1.20. По отношение опазването на стари естествени гори на стр. 222 са посочени като изключително ценни „най-старите дървета, надвишаващи 200 годишна възраст“. Препоръки няма. Старите гори в националния парк не са дадени в сравнение със старите гори в страната.

П.1.21. Необосновано е твърдението, че с План'04 не е постигнато разсредоточаване на туристическото натоварване в парка, поради липсата на други туристически зони в останалите части на парка. Същото твърдение е в противоречие с оценката, че в парка има „прекалено развита мрежа от туристически маршрути, което затруднява нейното поддържане и води до по-голямо въздействие върху екосистемите; (т. 1.22.2.2.).

П.1.22. В точка 1.23. ПОТЕНЦИАЛНА СТОЙНОСТ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ, Старите гори, които са под 5 % от територията на страната, но са със значително по-голяма представителност в парка, не са регистрирани като потенциална стойност.

П.1.23. В т. „ 1.24.4. Анализ на ползване на ресурсите на парка, в т.ч. концесия на ски зона с център“ гр.Банско, във връзка с предмета и целите на опазване на НП „Пирин“ вместо анализ е направено препращане към друга част на ПУ.

Изброените ресурси по никакъв начин не изчерпват ресурсите на парка. В тази точка липсват например информация за водните ресурси, колко се ползват, какви са последствията и могат ли да се отнемат още водни ресурси; напълно пренебрегнати като ресурс са старите гори; Пирин като формообразуващо огнище; Пирин като достатъчно голяма площ на защитена територия за да поддържа популации от едри хищници; Пирин като място за поддържане на човешкото здраве, Пирин като място за духовно обогатяване; като безценна генна банка от видове с потенциални възможности за нови научни открития; като място, на което сегашните изследвания в рамките само на 10 години представят нови видове от всяка биологична група, с изключение само на рибите; като сравнително голяма по площ територия, в която могат да протичат естествени природни процеси.

П.1.24. Същевременно в част „Първа оценка“ има редица грешни неверни оценки, които са от ключово значение в последващата логика на определяне на цели, режими и дейности:

II.1.25. На стр. 209 – „Констатираните в План’04 Антропогенни фактори свързани със сечи и строителство не са констатирани през последното десетилетие“. Напълно противоречи на данните от МОСВ и КСН цитирани по-горе.

II.1.26. На стр. 212 - Висша флора е направена препоръка за „Контрол върху засаждането на чужди видове край постройките“ в нарушение на чл. Чл.21, т. 5 на ЗЗТ, който забранява „внесяне на неприсъщи за района растителни и животински видове“;

II.1.27. На стр. 236 в точка стабилност по отношение на птици се твърди че „Тенденции: Не се наблюдават“. което напълно противоречи на данните за тенденциите в популацията на глухаря например, дадени в част „Биологична характеристика“, стр.124 за 50% намаление на популацията през последните 10 години.

II.1.28. В „част „1.22.1.1. Оценка на функционалното зонирание“, стр. 239 - „Подмените, свързани с подобрения на капацитета на ски съоръженията, са извършени с необходимото внимание и не оказват неблагоприятно влияние върху универсалната ценност на обекта. Нещо повече, те са наложителни от гледна точка на сигурността, на ефективността и перспективите за нарастване на посетителския поток.“. Тук в една констатация има три пропуски: 1. През изминалия период са извършени не само подобрения на капацитета, но и са изградени нови съоръжения, които липсват в ТУП, в договора за концесия и в ПУ04; 2. оценката върху ценността на обекта вече бе направена с изключването на ски-зоната от обекта н СКН; 3. пропуснат е анализа какво обуславя нарастването на посетителския поток при наложените ограничения на легловата база в решението за съгласуване на ТУП от МОСВ от 2000 г.

II.1.29. В т.1.22. в оценката за ползването на горите неправилно се твърди, че са спазвани изискванията на ЗБР за запазване на минимални количества мъртва дървесина. Първо, в ЗБР няма такива изисквания. Второ, данните на Пролес за количества на мъртвата дървесина от под 1% от запаса на горите показват обратното, особено поради това, че прилаганите предимно санитарни сечи водят предимно до изнасянето на мъртвата дървесина от горите. Невярно е твърдението, че паркът трябва да задоволява търсенето на дървесина за местното население, при положение, че извън парка се намират достатъчно големи по площ дървопроизводствени насаждения.

II.1.30. В т.1.22. е недопустимо да се препоръчва ползване в НП с лесоустройствен план, доколкото ЗЗТ не допуска промишлен дърводобив, а единствено поддържащи и възстановителни дейности, които, с изключение на отгледните сечи в 1100 ха

култури, видно от досегашния опит, най-вече включват санитарни сечи при доказана нужда. Съгласно последните тенденции в горското законодателство санитарните сечи се прилагат инцидентно, при наличието на сериозни предпоставки за устойчивостта на горите, например при опасност от каламитети в резултат на природни нарушения. Това прави планирането им в 10 г. период за неадекватно, защото никой не може да предвиди къде ще има природни нарушения, а извеждането на санитарни сечи с цел премахването на единични загиващи дървета, с изкл. при каламитети, е несъвместимо с изискването за запазване на 3-5 биотопни дървета и 10 % мъртва дървесина от запаса на гората.

II.1.31 В частта Оценка на застроените територии, се прави препоръка за „Необходимост от втора кабина за по- бързо качване на скиорите до съществуващите писти и съоръжения –720 м.“. Тази препоръка предполага саниране на неспазването на решение по ОВОС 57-13 от 2000г. на МОСВ за съгласуване на ТУП , **в детайли коментирана** в т. II.3.17. по-долу в становището. Поради което следва да се отхвърли.

II.1.32. В частта Оценка на застроените територии, се прави препоръка за ски-зона Добринище „Обезпечаване на необходимото водно количество във водоема за системата за техническо оснежаване на пистите.“ Тази препоръка се разминава драстично с оценките за намаляване на водния отток в парка. Вместо препоръка за опазване и съхраняване на ресурса се прави препоръка за допълнителното утежняване на ситуацията предвид последствията от ползване на изкуствен сняг аргументирани в т. III.4.на становището по-горе.

II.1.33. Стр.250 относно изключването на т.нар. „Буферна зона“ или „Зона за туризъм“ по ПУ‘2004, е изключена от ОСКПН на ЮНЕСКО се твърди, че „Това е направено с Решение 35 СОМ 7В.21-2011 на КСН с цел да може бидейки „буфер“ да съдейства за опазването на ОСН. „ Твърдението няма нищо общо с реалните причини за изключването на ски зоните от решенията на КСН³ и представлява недопустима манипулация.

II.1.34. На стр. 253 се препоръчва „ създаване на дивечовъдни ферми (примери от Германия), модерни риборазвъдни ферми,вкл. на територията на парка.“ в нарушение на чл. 21, т.2 на ЗЗТ, който забранява „производствени дейности, с изключение на поддържащи и възстановителни дейности в горите, земите и водните площи;“

³ <http://whc.unesco.org/en/decisions/3985>

II.1.35. В т. „Някои проблеми свързани с планираните функционални зони и режимите в тях в План‘04“ се критикува план 04, че „Не е спасен основен устройствен принцип на зонирание, за разсредоточаване на туристическото натоварване и относителна равнопоставеност на общините при развитието на туристическите дейности;“. Туристическото натоварване зависи преимуществено от привлекателността на природните обекти. Най-високият връх на Пирин например няма как да не бъде най-голямата атракция, какъвто и принцип за разсредоточаване да се приложи. Природните дадености във всяка община са различни и е логично интересът от страна на туристите да не е еднакъв.

II.1.36. Твърдението на стр. 270, че „Няма база от данни. Има координати на консервационно значими“ е невярно. От 2012 функционира Информационна система към НСМБР, с предоставено десктоп приложение на всеки парк, включително и на Пирин <http://eea.government.bg/bg/bio/nsnbr/inf-system>. Очевидно е, че авторите на доклада са спестили човекодни за нужния анализ и проверка.

II.2. Ч А С Т 2: ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ И ОГРАНИЧЕНИЯ

II. 2.0. Във втората главна цел е заложен приоритет „Запазване и поддържане природозащитното състояние на природните местообитания, популациите и находищата на видовете и особено на консервационно значимите.“, което изключва подобряване на природозащитното състояние на местообитанията и видовете, което означава, че или те всички са в благоприятно ПС, или че авторите не разбират темата. Говори се за мониторинг на ключови горски и безлесни територии, но не е посочено кои са ключови.

II.2.1. Новата Трета главна цел: „Опазване на естествения характер на екосистемите в резерватите и в други територии с потенциал на резерватни;“ е със сгрешен обхват предвид разпоредбата на чл.18, ал. 1: „За национални паркове се обявяват територии, ...и които включват естествени екосистеми с голямо разнообразие на растителни и животински видове и местообитания....“. В този смисъл опазването на естествения характер на екосистемите следва да е цел на територията на целия национален парк.

II.2.2. Пета главна цел: „Осигуряване на приходи за местните общности в резултат на възможностите и предимствата на Националния парк“ - не може да е главна цел на един национален парк, а второстепенна цел, която освен това да се преформулира в съответствие с чл.18, т.3 и 4 на ЗЗТ: „3. предоставяне на възможности за развитие на научни, образователни и рекреационни дейности;4.

създаване на предпоставки за развитието на туризъм, екологосъобразен поминък на населението и други дейности, съобразени с целите по т. 1 - 3.“ Наред с това поставянето на така формулираната главна цел я прави равна по ранг на целите за опазване на биоразнообразието, което е в противоречие на чл.2,ал.2 на ЗЗТ, според който „Опазването на природата в защитените територии има предимство пред другите дейности в тях“.

В този смисъл разписаното действие към пета главна цел „Максимално възможното допустимо осъвместяване на План'14 с национални, регионални и местни/общински стратегически документи свързани с развитието на туризма, спорта и рекреацията, в т.ч. с общинските планове за развитие и общите устройствени планове (приети или в процедура по приемане), други приети и съвместими (с ОС) проекти и документи.“ е в пълен разрез със закона.

II.2.3. Към Втора второстепенна цел е дадена следната дейност „Осигуряване развитието на природосъобразен летен и зимен туризъм, създаване на по-добри възможности и услуги на нивото на най-добрите практики за развитие на зимни спортове (алпийски дисциплини, дълго бягане, ски-алпинизъм, пързаляне с моторни шейни, хели ски, сноуборд и др. в съответствие с предложенията на спортни клубове и инвестиционните намерения на общините Разлог, Банско, Симитли и концесионера „ЮЛЕН“ООД.“

Това предполага изграждане на нови писти и ски-съоръжения, което е нарушение на чл.21 т.1 ЗЗТ. Освен на закона, тази второстепенна цел противоречи на редица оценки от настоящия проект на първо място – оценките за прогонване на консервационно значими видове птици и бозайници. На второ място противоречи на нуждите от действия във връзка с констатирани в настоящия проект ПУ намалени водни ресурси с 5- 10 %, и намаляване на височината на снежната покривка. Включването на инвестиционни намерения в целите на национален парк го превръща в обикновена планинска територия.

Не на последно място, в „Ограничения и тенденции извън парка“ на стр. 321 е посечено като заплаха „Инвестиционни намерения на общините в района на Парка за реализиране на спортни, атракционни и рекреационни обекти“.

II.2.4. Опазването на водните ресурси се нуждае от адекватен режим разписан в ПУ, а не от бъдещи устройствени планове и проекти. За това разписаното „Възлагане на устройствени планове и проекти за опазване на водните ресурси съгласно националното законодателство“ към трета второстепенна цел представлява отказ от изпълнение на задължения от страна на изпълнителя.

II.2.5. стр. 323 – Не са представени доказателства защо има недостиг и лошо качество на дървесината разрешена за ползване.

II.2.6. В т. 2.4. ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ПАРКА
„Определените с План’04 потенциални ресурси и начини за тяхното ползване реално съществуват, но въведените изключително силно ограничаващи режими и норми, на практика са го възпрепятствали, което е водело до негативни явления като, напр.: браконьерство, незаконна паша, дърводобив, бране на гъби и билки, обезлюдяване на малки населени места, закриване на производства и занаяти, обедняване и т.н.“ Изказаните твърдения са без нито едно доказателство в тяхна подкрепа.

II.2.7. В т. “ Устойчиво ползване на ресурсите“; се дава потенциалната възможност „Чрез ...добив на дърва за огрев на местното население и на ограничени количества дървен материал за занаяти, вкл. производство на мебели и др. нужди от местни малки и средни предприятия.“, с тук се разписва дейност забранена от ЗЗТ, чл.21 , т.2. Не става ясно каква е разликата между национален парк и горско стопанство.

II.3. ЧАСТ 3: НОРМИ, РЕЖИМИ, УСЛОВИЯ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

II.3.1. Липсва приемственост между зониранието от предишния и предложението за нов ПУ. Промяната на зоните е направена без да са дадени доказателства дали предишното зонирание е довело до изпълнение на целите на парка или не.

II.3.2. Твърди се, че „Зониранието отчита и местообитанията на ключови видове от флората и фауната определени от Възложителя за детайлно картиране.“ Как е направено това, при положение, че резултати от детайлно картиране на двете най-проблемни групи, птици и бозайници не са дадени. В картите със заглавие Биоразнообразие е дадено единствено разпространение на типовете природни местообитания, в Сборник Биота има карти само на някои видове, вкл. Риби, но не и на тези, за които е дадена в същия сборник оценката, че има влошаване качеството на местообитанията – кокошеви птици ,мечка и вълк.

II.3.3. Дадената в част 1.20 препоръка към опазването на Бозайници „Определяне на допълнителни зони със строг режим на ползване“ не е изпълнена.

Такива допълнителни зони не само, че липсват, но общата площ на резерватната зона и зоната за ограничаване на човешката въздействие са намалени с 1,8%.

II.3.4. Въпреки, че основна цел на управление на Зоната за ограничено човешко въздействие е „Опазване и поддържане на естествените процеси и качеството на средата за продължителен период,...“ в обхвата на зоната са изброени само типове природни местообитания, но не и видовете, чиито местообитания са обект на опазване.

II. 3.5. Функционалното предназначение и целта на управление на 3.1.3. Зона за опазване на горските, високопланинските, тревните, езерни и речните екосистеми са абсолютно противоречиви:

- хем ще се поддържа естествения характер на екосистемите, хем ще се възстановяват екосистемите от негативни промени от естествен характер;
- хем ще се регулира числеността на ловните видове, хем ще се опазва дивеча;

II.3.5. Обхвата на зоните не е прецизиран - хижите влизат и в зоната за туризъм и в зоната за Зони на хижите, административните центрове за управление и поддръжка на парковете и спортните съоръжения.

II.3.6. Направени са самоволни допълнение към разпоредбата на т.2 на чл.21 от ЗЗТ в забраната по т.11. „производствени дейности, с изключение на поддържащи и възстановителни дейности в горите, земите и водните площи установени с технически проект по чл.64 от ЗЗТ, или утвърдени от МОСВ до изработване и приемане на технически проект“ с допълнението „или утвърдени от МОСВ до изработване и приемане на технически проект“

II.3.7. С режим се позволява движение на моторни шейни. Поради шума който вдигат, тяхното движение трябва да бъде забранено, също като на АТВ, като изключение се допуска само за целите на управление на парка.

II.13.8. Режимът от ПУ 04 валиден за територията на целия парк и постановяващ забрана за „:1)Строителство на нови и разширяване на съществуващи ски-писти и съоръжения“ е премахнат без никаква обосновка. Предвид редица от оценките дадени в част Биотична характеристика, предвид заплахата от инвестиционните намерения на общините, вписана в самия проект на ПУ, и предвид установеното от МОСВ с 65% повече площ ползвана от концесионера ЮЛЕН АД спрямо изисканите от концесионния договор 99,55 ха, този режим трябва задължително да се запази и в новия план.

П.3.9. На стр. 313 е разписано условието в ПВД да се включват отгледни и възобновителни сечи, което от една страна предполага стопански дърводобив, а от друга страна противоречи на целите на националните паркове, разписани в чл. 18, ал.2. на ЗЗТ. В стопанските гори отгледните и възобновителните сечи имат за цел да се имитират естествените процеси по начин, който позволява дърводобив. В НП е недопустимо в горите да се подменят естествените процеси, освен при доказана нужда (след природно нарушение). Това от което има реална нужда е да се оцени каква е нуждата от дърва за огрев в селищата около парка и каква част от тази нужда би могла да се задоволи извън националния парк, особено предвид големите площи държавни горски стопанства, разположени до границата на парка.

П.3.10. Изискването в НОРМИ да не се допуска добив надвишаващ 20% от запаса на насаждението предполага че добив до 20% се допуска и води до грубо вмешателство в естествените процеси в горите.

П.3.11. Ш.1. - Всички ПОДДЪРЖАЩИ И ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ (ПВД) третират единствено дърводобива. Не става ясно дали се предвижда да има възстановяване на други видове местообитания и видове и защо този въпрос не подлежи на условия и норми.

П.3.12. В Ш.4. ЛЮБИТЕЛСКИ РИБОЛОВ се допуска в Зона за ограничено човешко въздействие. Да не се допуска, противоречи на целта на управление на зоната.

П.3.13. Предвижда се риборазвъждане на „балканска пъстърва на разрешено от Д „НП Пирин“ място, в количества необходими за зарибяване /разселване на територията на парка и в непосредствено прилежащите му територии“. От една страна, независимо, че се прави за целите на парка, това е производствена дейност, забранена от чл.21, т. 2 на ЗЗТ, макар да има изключение за възстановителни дейности. Необходимостта от възстановителни дейности за рибите не са обосновани, единствената обосновка да има любителски риболов въобще е „За да бъдат задоволени нарастващите потребности на тази група от хора“ повишеният интерес – стр. 598 от Сборник Биота. Това не е достатъчна обосновка.

От друга страна възможностите за риборазвъждане са или в езерата, което директно би променило естествените процеси в тях, или в новопостроени водоеми, което отново представлява нарушение на ЗЗТ.

П.3.14. Целите на зоната за ограничаване на човешкото въздействие е опазване на естествените процеси, по тази причина в зоната трябва да се забрани пашата и подсяването.

II.3.15. Допълнителното разработване на ПУП без никакви норми за „палатъчни лагери, преместваеми обекти, метеорологични станции, пастирски и туристически заслони, пречиствателни станции, сервизни помещения (като пристройки / реконструкции) към съществуващи сгради, спортни съоръжения ...“ и др. води следните проблеми: препраща от публичен процес какъвто е обсъждането на ПУ към затворен процес, в който няма гаранция за участие на обществеността. Работа именно на ПУ е да задава норми за изграждане на палатъчни лагери. ЗУТ не изисква ПУП за преместваеми съоръжения като палатки, за чието разпъване покрай хижите няма проблем като ползвателите могат да заплащат такса на хижата и ползват нейните тоалетни и други услуги. Определянето на максимално допустимия брой палатки към хижа е задача на този план.

II.3.16. Построяване на 2-ра кабинкова линия в ПУ „Вихрен“ се дава като предпоставен факт и дори се правят препоръки към действието ѝ. Това е нарушение на:

- чл.21, т.1 на ЗЗТ,
- решение по ОВОС 57-13 от 2000 на МОСВ – задължително условие да не се разраства легловата в база в Банско е нарушено, тъй като тя вече е над 18 000 легла по данни на този проект, което нарушава баланса туристи – ски-съоръжения и днес се използва като аргумент в полза на необходимостта от изграждане на втора кабинкова линия. Предвиждането ѝ в ПУ представлява саниране на това нарушение.
- Решение на КСН WHC-10/34.COM от 2010 г. на ЮНЕСКО. „...решава, че всяко допълнително строителство на ски съоръжения или ски писти, или свързана инфраструктура в обекта на СН и неговата буферна зона ще има за резултат включването на обекта в листата на световно наследство в опасност.

II.3.18. В УСЛОВИЯ се препоръчва б) При използване на технологии за изкуствен сняг, както и при затревяване върху ски писти, да се използват вещества / разтвори, които не увреждат почвата. Това противоречи на забраната на чл.21, т.4. От ЗЗТ в ЗТ да се използват изкуствени торове и други химически средства;

II.3.19. В IV. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАЧИН НА ПОЛЗВАНЕ НА ПРИЛЕЖАЩИТЕ ТЕРИТОРИИ да се включи препоръката ДНП Пирин да предлага своя опит и да работи с общините за изграждане на маршрути и места

за почивка в околпарковите територии с цел разсредоточаване на туристическия натиск.

II.4. ЧАСТ 4: ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЧИ И ПРЕДПИСАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ

II.4.1. В т. 4.5. РАБОТЕН ПЛАН ПРОГРАМА е записан следния проект „1.2. Паркоустройствен проект за територията на НП „Пирин“. Понастоящем такъв термин в правния мир не съществува. Отпаднал е от отменения закона за защита на природата с приемането на ЗЗТ, поради което проекта следва да отпадне. Допълнителни доводи за липсата на нужда от такъв план са посочени по-горе.

II.4.2. Предлагат се в 2.1. и 2.2. Задание и Специализиран подробен устройствен план на ски зона с център гр. Банско в Специална буферна зона на ОСН. Проектите следва да отпаднат, защото Ски-зона Банско вече има ТУП от 2001 г., поради което няма как да допринесе за постигане на целта на програмата. Посоченият източник на финансиране - ОП „Региони в растеж“ финансира –39 града в страната и Банско не е сред тях.

II.4.3. Предлагат се проекти „4. Подобряване на условията и възстановяване на качествените показатели на почвата на територията на ски писти „Томба“ и „Тодорка“ в Специалната буферна зона на ОСН на ски зона с център гр. Банско“ и 5. Противоерозионно укрепяване на откоси на ски-път 1 в Специалната буферна зона на ОСН на ски зона с център гр. Банско, които следва да отпаднат, защото нямат отношение към управлението на парка и дирекцията, а са законови задължения на концесионера на ски зона Банско за поддържане на ски зоната.

II.4.4. Предлага се проект „10. Разработване на методика за наблюдение на въздействията на ски спорта и други дейности, които се осъществяват в границите на Специалната буферна зона върху ОСН“, който следва да е ангажимент на операторите на ски зони с цел изпълнение на решенията по ОВОС, а не на парка.

II.4.5. В ПРОГРАМА III: е включен проект „1. Изследване върху туристическото въздействие и други спортове в резерватната зона и в други територии с потенциал на резерватни в НП „Пирин“. В резерватите съгласно чл. 17 на ЗЗТ и в ЗОЧВ няма разрешени спортове, поради което от изследването следва да отпаднат спортовете.

II.4.6. В ПРОГРАМА IV са включени необосновани паразитни проекти като 10.1. Задание съгласно чл. 125. (1) от ЗУТ за разработване на Специализиран ПУП на Зоната за туризъм от План'14 и 10.2. Специализиран Подобен устройствен план на Зона за туризъм от План'14. Тези проекти следва да отпаднат, защото частично засягат територии с одобрен ТУП, а в останалите зони План'14 не предлага никакви визии за развитие или предложени проекти или дейности от ДНП, които да налагат изготвянето на СПУП. В същото време, проекто-предложението може да бъде използвано за прокарване на проекти за ски зони.

II.4.7. В ПРОГРАМА VI е включен проект „1.Експертна оценка на локалния соларен възобновим енергиен ресурс на територията на НП „Пирин“. Този проект е безсмислен, тъй като територията на парка няма как да се ползва за производство на слънчева нелегия предвид ограниченията на закона. Следва да се замени с проект за подпомагане на преминаването на хижите към захранване с ВЕИ (слънчева и вятърна енергия).

II. 4.8. В точка **4.2.1. Програма: Съхраняване на Парка като обект на Световното природно наследство към Конвенцията за опазване на Световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО – ООН** се включва планиране, устройствени и инвестиционни проекти с отразени резултати от инвентаризация и картиране, резултати от научни изследвания, научно-приложни разработки за територията на НП, проекти в съответствие с решенията на КСН – планиране на Подробни устройствени планове – (ПУП) в Специалната буферна зона за опазване на ОСН, Проекти за опазване на недвижимото археологическо културно наследство, опазване на ландшафта, планиране на зони от НП „Пирин“ по Програмата „Човекът и биосферата“ – ЮНЕСКО. Така заложената програма следва да се коригира, защото разработването на инвестиционни проекти за ски зони няма да допринесе по никакъв начин за опазване на природното наследство, напротив – ще доведе до неговото тотално унищожаване, и е в нарушение на решенията на ЮНЕСКО.

II. 4.9. В точка **4.2.2.Програма: Опазване на представителни за РБългария и за Европа типове природни местообитания и местообитания на растителни и животински видове** не е заложена проектна цел „подобряване на БПС на видове и хабитати“, което е най-важната консервационна мярка по опазване на местообитанията и видовете и е свързана с немалки разходи и мерки.

III. Проектът е тенденциозен, като прикрива доказани нарушения на закона извършени във връзка с изпълнението на концесията на ски-зона Банско и предлага цели, режими и дейности в услуга на нови инвестиции в ски-туризъм.

III.1. В точка 1.11.1.2 Състояние на почвите в териториите отдадени на концесия /ски писти/ се посочва, че „Значимите разлики в съдържанието на калий и магнезий в почвите от ски пистите в сравнение с контролната почвена проба вероятно са резултат на системното внасяне на физиологично кисел азотен тор (амониева селитра), което води до засилена миграция по профила на катиони на калия и магнезия и влошаване на калийния режим на почвите;“ В същото време, авторите не коментират, че Чл.21 т. 4.от ЗЗТ забранява използване на изкуствени торове и други химически средства. Причината за липсата на коментар е или, че авторите на проекта не са познати с разпоредбите на ЗЗТ или желание за прикриване на реалната оценка на резултата от изследванията.

III.2. В точка 1.11.2.2. Съществуващи протоерозионни съоръжения и състояние се дават снимки и примери за „Едностранна корекция р. Бъндерица преди моста“ и „Продълбаване на дъното на р. Бъндерица“. Отново без коментар е оставен факта, че чл.21 т. 9. на ЗЗТ забранява „нарушаване на естественото състояние на водни площи, водни течения, техните брегове и прилежащи територии“.

III.3. Оценките за въздействието на ски зоните върху околната среда противоречат на изводите от стр. 475, Сборник Биота: „Зимният туризъм също оказва негативно влияние върху популациите на бозайниците на територията на НП „Пирин“. Най-сериозната заплаха за запазването на благоприятното екологично състояние на горските и алпийски местообитания в района на изследване е развитието на ски-туризма. Доказано е, че този вид туризъм, както и други дейности, свързани с фрагментацията на естествените местообитания, оказват негативен ефект върху бозайната фауната и могат значително да променят структурата на съобществата най-вече на дребните бозайници, както в засегнатия, така и в околните райони. Фрагментацията води до изчезване на някои местни видове, което е свързано с редуциране на площта и влошаване качествата на подходящите за тях микроместообитания“ „Големите по широчина писти оказват най-голямо негативно влияние върху дребната бозайна фауна, като там индексите на видово разнообразие са най-малки“ „Зоните на ски съоръженията фрагментират местообитанията на едрите бозайници, които се нуждаят от големи по площ

местообитания със специфични качества на средата на обитание, които тук са нарушени.“

Ш.4. В т. 1.17. на проекта „НАСТОЯЩО ПОЛЗВАНЕ НА ПРИЛЕЖАЩИТЕ ТЕРИТОРИИ“, стр.192 - т. 1.17.5.1, Обекти за туризъм и отдих: настоящия брой легла в община Банско е 18 274. Липсва коментар във връзка с Решение по ОВОС на МОСВ №57-13 от 2000 г, с което се съгласува ТУП на ски-зона Банско и се поставят задължителни условия. Сред тях е „т.б. Развитието и управлението на ски-зоната де се приема като неразривно свързано с перспективите за развитие на гр. Банско като общинската администрация на Банско не допуска такова увеличение на легловата база в града, в резултат от което е възможно повтаряне на конфликта между капацитет на базово селище и капацитет на ски – зоната.“. Въпросният капацитет на леглова база в община Банско в ПУ 04 е посочен, че не трябва да надвишава 7800.

Липсата на контрол върху спазването на решението по ОВОС е довела до драстично нарушаване на задължителното изискване на решението и повторно нарушаване на баланса. Увеличения туристически натиск се използва за аргумент за искането за втора кабинка. Вместо търсене на отговорност, авторите на проекта не само премълчават и прикриват нарушението на общината, но и са вписали изграждането на втора кабинка, което е предпоставка за легализиране на нарушението без каквито и да било последствия.

Ш.5 Направени са манипулативни анализи и твърдения имащи за цел да прикрият закононарушенията в ски зона Банско. Твърди се без доказателства, че всички съоръжения и сгради са съобразени с необходимите екологични норми, въпреки че за голяма част от съоръженията МОСВ е информирало МС и ВАП за липсата на съгласувателни решения по ЗООС, ЗЗТ, ЗБР (виж прил. 1) и липса на концесионни права (напр. лифт Железен мост-Платото и др.). Не се отговаря на въпроса защо съгласно План'04 е допустимо изграждането на 80 ха ски писти, а с настоящия план се сочи наличието на изградени 113 ха ски писти в ски зона Банско, т.е. 33 ха над позволеното!

Ш.6 Манипулативно са изтъкнати в положителна светлина рекултивационните мерки на концесионера, но са премълчани причините довели до необходимостта от подобни мерки, като например множеството нарушения на решението по ОВОС на ТУП на ски зона Банско (напр. изграждане на писти извън разрешените площи, ползване на тежка строителна техника за моделиране на

терена, подмяна на съоръжения в нарушение на концесионния договор и т.н.) и ОВОС на отделни съоръжения и писти.

Ш.7. В т. 1.16.7.6. *Констатираните нарушения* не са посочени и анализирани системните нарушения свързани с изграждането на ски съоръжения и ски писти в туристическата зона Банско (сечи, изкопи, замърсяване на води и др.)

Ш.8. Правят се твърдения, които са крайно субективни и манипулативни и не почиват на доказателства, въпреки че плана изиска отразяване на фактическата обстановка и анализ на данните, а не свободни интерпретации и внушения. Пример за това са следните твърдения:

- „Безспорно най – голям интерес, през зимния период и по – точно през „ски сезона“ има към ски спорта и неговите производни. Към момента в „Ски зона Банско“ и региона има отлични условия, за практикуване на повечето ски алпийски дисциплини. Далеч по – скромни са условията за ски спорт в „Ски зона Добринище“ и „Ски зона Кулиното“, където има по една писта. Техническото оборудване (лифтове, техника и др.) там е остаряло и се нуждае от обновяване и разумно развитие.“

- „Възможностите за развитието на ски спорта в парка са големи поради алпийския характер на планината.“

Ш.9. На стр. 274 се твърди „ С висока степен на постигане/ поддържане на целите се определя общото добро състояние на екосистемите и ландшафта в НП Пирин, които са съхранени“. Пораженията върху горските екосистеми и ландшафта под връх Тодорка, видими с просто око. .

Ш.10. В т. 1.22 Манипулативно се представя като проблем това, че зоната за туризъм в План’04 се идентифицира само със ски-спорта, като се прикрива факта, че тази зона всъщност е имала за цел да отрази наличието на територии с интензивен вид туризъм (т.е. ски-спорт), който не е изцяло съвместим с целите на управление на парка съгласно План’04, и отчетено по-късно в Решенията на ЮНЕСКО като причина да изключи ски зоните от ОСН.

Ш.11. В оценката за необходимостта от премахване на незаконосъобразни обекти в т. 1.22 липсват данни за обектите в ски зона Банско, които са посочени от МОСВ, че са изградени в нарушение на концесионния договор и План’04, както и без задължителното съгласуване по ЗООС, ЗБР или ЗЗТ (виж прил. 1).

Ш.12. В оценката на капацитета и обезпечеността на техническата инфраструктура в т. 1.22 не е посочено, че недостигът на капацитета на кабинковия лифт в ски зона Банско е резултат от двойно увеличаване над допустимите капацитет на ски съоръженията и ски пистите в ски зоната в периода 2004-2014 г. в нарушение на План'04 и концесионния договор, както и това, че легловата база в Банско е завишена тройно спрямо допустимото по ОВОС на ТУП на ски зона Банско.

Ш.13. Оценката на рекреационните ресурси в т. 1.22 е направена без да се вземе предвид основната цел на парка – опазването на биологичното разнообразие и естествения характер на екосистемите. Така например, в условията и възможностите за развитие на рекреационна дейност се възприема, че този ресурс представлява единствено ски съоръженията в буферната зона на гр. Банско, като не се отчита, че за развитието на рекреацията и природосъобразен туризъм от най-голямо значение е да има запазената дива природа и добре развитата мрежа от маркирани туристически маршрути и хижи. Поради това не се отчита отрицателното въздействие на ски спорта върху развитието на другите форми на туризъм. Нещо повече, правят се манипулативни твърдения, че липсват достатъчно възжени линии за практикуването на активен туризъм в парка.

Ш.14. В т. 1.22 се дават неясни, необосновани, твърде общи или безсмислено преповтарящо законови разпоредби като например „да се даде възможност и на другите общини да се развиват“. „да има съгласуване на политиките и стратегиите за туризма“, „зонирането да отговаря на законите и интересите на местните общности“, „възможностите на НП се явяват най-големият актив на общините за развитие на туризъм“ и др.- В т. 1.22 се прави излишна и манипулативна реклама на голф-комплекса Пирин голф, който няма нищо общо с природосъобразен туризъм в Националния парк.

Ш.15. В т. 1.22 не се отчитат възможностите за развитие на туризма съгласно Стратегията за устойчив туризъм на ДНП Пирин. Вместо това, основен акцент в анализа на рекреационния ресурс е даден върху ски спорта, като при оценката на капацитетните възможности на парка изобщо не са разглеждани различни форми на туризъм, освен ски спорта. И в тази част отново се твърди, че ски зона Банско е с недостатъчен капацитет, без да се отчита, че в нарушение на План'04 в периода 2004-2014 г.е увеличен двойно допустимия капацитет на ски съоръженията в ски зоната, както и легловата база в Банско е завишена тройно спрямо допустимото по ОВОС на ТУП на ски зона Банско.

Ш.16. Освен това, недопустимо в категорията „тенденции“ се лансират проекти за ски зони без никаква екологична и социално-икономическа обосновка и оценка. В същото време, в списъка от нарушения в областта на туризма липсват данните за установените нарушения от ДНП и МОСВ при изграждането на ски съоръженията в ски зона Банско и организацията на шумни спортни и музикални мероприятия в нарушение на План’04.

Ш.17. В Социално-икономическия анализ непрекъснато се дава акцент върху ски спорта спрямо другите видове туризъм, което е недопустимо спрямо целите на управление на НП Пирин за опазване на природните екосистеми. Пример за това са множеството необосновани и субективни твърдения за голямото значение на ски спорта в НП Пирин, което подвежда читателите вероятно с цел налагане на идеята за разширяване на ски зоните в парка. Други примери за това са текстове като следния: „Таблица 1.16.7.7.29. Най-срещани съчетания на видове туризъм извън ски сезона“ или твърдението че „През последните 12-15 години, ски спорта оформи облика на НП „Пирин“ и региона, като международна ски дестинация“, което е абсолютно невярно с оглед на данните, че само 20.6 % от анкетиранияте от Пролес свързват представата си за НП Пирин със ски туризъм, докато повечето хора го свързват с природата и пешеходния туризъм (над 50 %). През 2012-2013 г. КСН към ЮНЕСКО изиска от концесионера Юлен АД да премахне логото на ЮНЕСКО от рекламните брошури на ски зоната, тъй като позицията на ЮНЕСКО през годините е, че ски зоната е несъвместима с обекта на световното наследство.

Ш. 18. В оценката на туристическия потенциал на Пирин ски спортът е сложен на челно място, а необосновани твърдения като това, че „Безспорно, най-голям генератор на приходи и концентрация на туристи е „Ски център – Банско“ през ски сезона, показват манипулативния характер на анализа.

Ш. 19. Горепосочените манипулации и пропуски водят до необективно и некоректно формулиране на основните и специфични проблеми в парка (т. 1.22.5), като най-вече са скрити проблемите с изграждането и експлоатацията на ски зона Банско, дължащи се на липсата на адекватен контрол и водещи до значителни отрицателни въздействия върху екосистемите и туристическите ресурси на парка, както и проблема с изваждането на мъртвата дървесина в горите чрез санитарните сечи.

Ш. 20. В оценката на основните проблеми в парка са посочени всякакви други дейности, но не и установените от ДНП и МОСВ редица проблеми със

собствеността и нарушенията при изграждането на ски зона Банско, довели до решението на ЮНЕСКО да изключи ски зона Банско от ОСН поради значително увреждане на природата в парка.

Ш. 21. Невярна е оценката в т.1.24 за ниска степен на изпълнение на 4-та цел по чл. 18 от ЗЗТ, тъй като не само не се отчита, че са приложени предвижданията на План'04 за изграждането на ски зона Банско (колкото и да е противоречиво то), но не е взето предвид, че природна среда (с изкл. на територията в ски зона Банско) като предпоставка за развитието на туризъм е оценена с максимално качество в План'14, и че мрежата от маркирани пътеки в парка е поддържана и добре развита (също оценена с максимална оценка в План'14). Освен това оценката не е обоснована и дори противоречи на останалите оценки в анализа, тъй като се твърди, че туристическите ресурси в парка се ползват неправилно, нанасяйки вреди върху местообитанията поради силно рестриктивните ограничения. В същото време, е скрита информацията, че именно неспазване на рестриктивните ограничения е довело до вреди върху местообитанията в зоната за туризъм над гр. Банско 2004-2014 г. в резултат на дейности несъвместими с цели 1-3 по чл. 18 от ЗЗТ, което ни кара да мислим, че това твърдение има за цел да обоснове необходимостта от премахване на ограниченията за ново строителство в парка. Мерките по тази цел са не само общи, но и скандални – предлага се повишаване на икономическите ползи чрез развитие на зимните спортове, което включва строителство на нови ски съоръжения в нарушение на забраните в чл. 21 от ЗЗТ.

Ш. 22. В т.1.24. са абсолютно манипулативни твърденията, че единствено ски спорта в ски зона Банско осигурява приходи за местните общности. От една страна, тези приходи отиват предимно в собственика на ски зоната и свързаните с него хотели в Банско. От друга страна, високият брой летни туристи в парка сочи, че местните общности генерират приходи от посещения в парка различни от ски спорта, които приходи са много по-устойчиви, тъй като не са свързани с увреждане на природната среда и ландшафта на планината.

Ш. 23. В т.1.24 е невярна оценката, че дирекцията на парка съблюдава стриктно законовата база, доколкото справки на МОСВ до МС сочат, че редица съоръжения в ски зона Банско са изградени без знанието и контрола на компетентните органи по ЗЗТ (вкл. ДНП), а концесионната площ е надвишена с 65 ха над разрешеното. Този пропуск води и до липса на мерки.

Ш.24. На стр. 280 в т. „Оценка спрямо главните цели“ се твърди „Относително добри резултати за влиянието на дейностите в ски-зона с център гр.

Банско от направените проби (почвени и водни – химични) спрямо контролните проби извън буферната зона;“ Твърдението има пълно разминаване с данните за замърсяване с азот даден в Характеристика на абиотичните фактори в т. 1.11.1.2 на проекта.

Ш.25. В работния план за следващите 5 години (стр. 330) на националния парк са включени дейности на концесионера ЮЛЕН АД, които нямат отношение към управлението на парка

Ш. 26. В част 2.4 **ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ПАРКА** се насаждат твърдения, като за по-голяма „тежест“ се позовават на добре разпознаваеми международни организации, без изобщо да са посочени и цитирани източниците. (Например: автори на доклада, от коя година или просто линк към интернет сайт на който е качена съответната информация). Освен това се говори за „всички експерти“ , което нищо не означава!

Пример:

„Всички експерти и авторитетни международни институции – IUCN, ЕС, UNEP са единни, че защитените територии установени в изолация и без подкрепа, могат да не дадат планираните и очаквани екологични ползи в дългосрочен план.“

Ш. 27. В част 2.4 **ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ПАРКА** се прехвърля вината за неупражнен контрол и неспособност да се приложи сега действащото законодателство по отношение на установените нарушения в парка, вкл. в ски зона Банско, върху режимите и нормите залегнали в План 04. Абсурдно е браконьерството, незаконната паша, дърводобива да бъдат наричани „негативни явления“ ! На много места в текста се споменава „силно рестриктивни ограничения и забрани на План 04“. Това е много манипулативно и посланието към измъчените читатели на документа е, че План 04 е лош, а План 14 – е прекрасен!

Ш. 28. В част 2.4. се прави констатация за силно изразено недоволство от страна на местни структури и общности с изключение на Банско, което по никакъв начин не е подкрепено с резултатите от социологическото проучване. Точно обратното!

Ш. 29. В същата част се правят констатации, без да са подплатени с реални аргументи. А начина на изразяване е сбирщина от помпозни думи и фрази, които водят умишлено единствено до объркване и неразбиране. Пример:

„Във връзка с разработването на План '14, се изразява възраждане на интереса и надеждата на общините, които в съответствие с национални стратегически документи, заявяват и планират конкретни стъпки за развитие и преодоляване на диспропорциите по отношение на НП, което да става съобразено, а не въпреки Закона. Същите се очаква да намерят място и разрешение с План '14.“

III. 30. В същата част не става ясно какъв е потенциалът на парка по отношение на:

2.4.1. *Опазване на природните местообитания и на естествените процеси в тях*

2.4.2. *Поддържане и възстановяване на местообитания и видове*

В текста е посочена информация и данни за 33 Пирин, броя и степента на застрашеност на местообитанията, но липсва анализ на възможностите за осигуряване на опазването на местообитанията и видовете, което би трябвало да бъде основния предмет на тази част от плана

IV. В плана са разписани откровено абсурдни твърдения вписващи се в графата „бисери“.

V.1. “В заключение следва да се отбележи, че с прилагането на описаните укрепителни съоръжения и техниките на затревяване се наблюдава в последните години по-сигурно и добро вписване на ски-пистите и лифтовете към ландшафта на НП „Пирин“.“⁴ Защо е абсурдно твърдението: Пирин е вписан в листата на световното природно наследство по три критерия като първият от тях е **Criterion (vii): (vii) „изключителни природни феномени и територии от изключителна красота и естетическа важност“** като се посочва, че **„пейзажът в национален парк Пирин е с изключителна красота“** и „възможността да се усети естественост и отдалеченост е важен компонент от Изключителната световна стойност на обекта.“⁴ През 2010 г. с решение на страните членки ски-зона Банско и Добринище бяха изключени от обекта на световно природно наследство поради това, че „Изключителното световна стойност на Обекта е многократно и значително повлиян от застрояването със ски писти и ски съоръжения“. Т.е. няма как антропогенното фрагментиран на ландшафта да създава у посетителите усета за

⁴ <http://whc.unesco.org/en/list/225>

естественост и отдалеченост, а пейзажът да се приеме за естетическа красота на изключителните природни феномени.

V.2. Т. 1.24.1. Анализ на състоянието на предмета и целите на опазване в НП „Пирин“ се сочи, че „Потенциалът на Парка в сферата на екосистемните услуги и природосъобразното /устойчиво ползване на природни ресурси е голям. В периода 2004-2013 г ресурсите на парка, се ползват все още ограничено и/или неправилно, нанасяйки вреди върху местообитанията. Една основна причина за това са въведените с План’04 силно рестриктивни ограничения /забрани“

V.3. В т. 2.4. ПОТЕНЦИАЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ПАРКА: „...всички експерти са на единно мнение, че едно добро решение е интеграцията на защитените територии в по- широк контекст, както и обвързването им със съответните секторни стратегии и документи на общинско, областно и национално ниво“.

V.4. В ПРОГРАМА V: е включен проект „3.Поддържане и обновяване на туристическата наличност на територията на НП „Пирин“.“

V.5. В ПРОГРАМА V: „8.Рекреационно-туристическа експертиза на климатичната среда в НП „Пирин“

Приложения:

1. Справка на МОСВ относно правния статут на обектите в ски зона Банско
2. Справка на МОСВ относно наличието на АДС за обекти в ски зона Банско

Приложение 1. Справка на МОСВ за всяко съоръжение (писта, лифт, сграда и т.н.)- кое е включено в концесионния договор, кое има решение по ОВОС, кое има разрешение по ЗЗТ, кое има становище по ЗБР, кое има разрешение за строеж

	Наименование на обекта	Решение по ОВОС	Разрешение по ЗЗТ	Становище по ЗБР	Разрешение за строеж
	<i>Ски писти</i>				
1	Писта Бъндерица	20-7/2002г.	Да	Не	Няма данни
2	Писта Бъндерица - ръкав	20-7/2002г.	Да	Не	Няма данни
3	Писта Балканиада	съществуваща	Не	Не	Няма данни
4	Стара писта	39-11/2001г.	Да	Не	Няма данни
5	Писта Шилигарник	37-11/2001г.	Да	Не	Няма данни
6	Писта Детска - Икрище	35-11/2001г.	Да	Не	Няма данни
7	Писта непредвидена по ТУП - Шилигарник 2 предвидена в ЧАТУП-2005г.	57-13/2000г. - ОВОС на ТУП отпада	Не	Не	Няма данни
8	Писта непредвидена по ТУП - Стражите (2005) - ЕО-ЧТУП-2005г.	Няма ОВОС и съгласуване ЕО-ЧТУП	Не	Не	Няма данни
9	Писта Тодорка	съществуваща	Не	Не	Няма данни
10	Писта Плато + Плато Юг	36-11/2001г.	Да	Не	Няма данни
11	Писта непредвидена по ТУП и ЧТУП - Плато - север	Не	Не	Не	Няма данни
12	Писта Чалин валог - изток	съществуваща	Не	Не	Няма данни
13	Писта Чалин Валог - запад (за затваряне - ТУП)	57-13/2000г. ОВОС на ТУП отпада	Не	Не	Няма данни
14	Детска писта Бъндеришка поляна - непредвидена по ТУП	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
15	ТП - Икрища -Бъндеришка поляна	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
16	Ски писта № 1А	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни

17	Ски път -1	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
18	ТП - Икрища-железен мост-междинна станция	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни

№	Съоръжения обслужващи ски писти				
1	Ски-влек тип котва Детска котва – Шилигарника,	35-11/2001	Да	Не	Няма данни
1.1	-24-МС				
2	4-седалкова въжена линия Платото - Тодорка, трасе и подходи	31-ПР/2010г. замяна на два ски влека	Да	Да	Няма данни
2.1	-Горна станция				
2.2	-Долна станция				
3	Бъндеришка поляна - Тодорка до междинна станция, 4-седалкова въжена линия Бъндеришка поляна-междинна станция, трасе и подходи	20-7/2002	Да	Не	Няма данни
3.1	69-Лифтова станция				
3.2	37-Лифтова станция				
4	Бъндеришка поляна - Тодорка след междинна станция, 4-седалкова въжена линия междинна станция	20-7/2002	Да	Не	Няма данни
4.1	38-ПС, Горна станция				
4.2	40-МС, Горна станция				
4.3	41-ПС, Горна станция				
4.4	42-ПС, Горна станция				
5	Икрища – Плато, 4-седалкова въжена линия Шилигарника - Платото	37-11/2001	Да	Не	Няма данни
5.1	18-2МС, депо				
5.2	19-Лифтова станция				
5.3	20-МС				
5.4	21-ПС, депо				
5.5	52-ПМС				
5.6	53-Лифтова станция				

6	6-седалкова въжена линия Бъндеришка поляна - Коларски път Не съществуваща по ТУП 2001 г. и ЧТУП-ЕО-2005г.,	Няма ОВОС и съгласуване ЕО - ЧТУП-2005 г. Подмяна на 4 седалков лифт с 6 седалков . Решение 25/2010г..	Да	Да	Няма данни
6.1	Горна станция				
6.2	Долна станция				
7	4-седалкова въжена линия Железен мост - Платото Не съществуваща по ТУП 2001г. - ЧТУП-ЕО, 2005 г.	57-13/2000 г. - отпада ОВОС на ТУП, ЕО-ЧТУП	Не	Не	Няма данни
7.1	1-ПС				
7.2	2-Лифтова станция				
7.3	3-Депо за седалки				
7.4	4-Компресорно				
7.5	5-Трафопост 5				
7.6	46-Горна станция				
7.7	47-Горна станция				
8	Бъндеришка поляна - път хижа Бъндерица - в пистата, Ски-влек тип паничка Бъндеришка поляна - до път хижа Бъндерица	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
8.1	77-ПС				
9	Ски-влек тип паничка Чалин валог Не съществуваща по ТУП 2001 г. и ЧТУП - в пистата,	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
9.1	93-ПМС, Долна станция				
10	4-седалкова въжена линия Чалин валог Не съществуваща по ТУП 2001 г. (2005 г.) - подмяна не съществува в ЕО на ЧТУП,	Решение за прец. 22-ПР/2007, В нарушение - изградено по ново трасе	Да	Не	Няма данни
10.1	84-ПС				
10.2	85-Горна станция Чалин валог				
10.3	86-ПМС, Долна станция				
10.4	87-Лифтова станция				
10.5	88-ПМС, Долна станция				

11	Кабинкова въжена линия - Банско Бундеришка поляна, 8-местна кабинкова въжена линия Банско-Бундеришка поляна	22-7/2002	Да	Не	Няма данни
11.1	65-Трафопост, Горна станция				
11.2	66-Горна станция+кафе бар "Чайниците"				
11.3	81-Междинна станция				
12	Детски влек Бундеришка поляна Не съществуваща по ТУП 2001г.	Няма ОВОС и съгласуване	Не	Не	Няма данни
13	Влек на Старата писта. Стара котва - Шилигарника	Не	Не	Няма данни	Шилигарника
14	3-седалкова въжена линия "Шилигарника" - връх "Тодорка"	Не	Не	Няма данни	Шилигарника - Плато

*Данните за подобектите са взети от геодезическото замерване

№	Наименование на обекта	Решение по ОВОС	Разрешение по ЗЗТ	Становище по ЗБР	Разрешение за строеж	Забележка - местоположение
1	хотел "Тодорка", м. Икришчанска поляна	Не	Не	Не	Няма данни	м. Икришчанска поляна
2	база "Общински съвет" - м. Икришчанска поляна	Не	Не	Не	Няма данни	м. Икришчанска поляна
3	база "Общински съвет" - м. Шилигарника	Не	Не	Не	Няма данни	м. Шилигарника
4	база "Общински съвет" - м. Бундеришка поляна	Не	Не	Не	Няма данни	м. Бундеришка поляна
5	база "Академика" - м. Църна могила	Не	Не	Не	Няма данни	м. Църна могила
6	база "Изворите" м. Чалин валог	Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог
7	база "ДЗИ" м. Чалин Валог	Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог
8	база "ВМРО"	Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог
9	х-л "Катерини" м. Чалин валог	Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог
10	Финална къща м. Шилигарника, реконструкция	ОВОС-1147/13.12.2011 г.	Да	Да	Няма данни	м. Шилигарник
11	Чайна м. Чалин валог	Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог

12	Бунгала м. Чалин валог		Не	Не	Не	Няма данни	м. Чалин валог
13	Каптаж "Циганско кладенче" м. Циганско кладенче		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1687
14	Тръбен кладенец м. Мъртва поляна		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1686
15	Дренаж м. Мъртва поляна		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1685
16	Зона за ел. съоръжение към ПС м. Мъртва поляна		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1691
17	Хидро съоръжение м. Мъртва поляна		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1704
18	Хидро съоръжение м. Мъртва поляна		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1684
19	Каптаж м. Пепево кладенче		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1682.83
20	Хидро съоръжение м. Лисичетата		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1678
21	Каптаж 1 м. Карантията		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1688
22	Каптаж 2 м. Карантията		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1689
23	Хидромелиоративно съоръжение м. Карантията		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1696
24	Хидромелиоративно съоръжение м. Карантията		Не	Не	Не	Няма данни	ПИ02676.191.1723
25	33-Клетка мобилен оператор		Не	Пис мо-МО СВ-26-00-215 8/07 .08. 200 3г.	Не	Няма данни	м. Стар коларски път
26	17-МС		Не	Не	Не	Няма данни	Шилигарника
27	Почивна станция на Мин. Съвет		Не	Не	Не	Няма данни	
28	Трасе за път Банско		Не	Не	Не	Няма данни	Паркинга, IV клас
29	Трасе за път Паркинга		Не	Не	Не	Няма данни	Икрища, IV клас
30	Трасе за път Паркинга		Не	Не	Не	Няма данни	Парк. - Бъндер. Поляна, IV клас

Приложение 2. Справка на МОСВ за съоръжения без издаден акт за държавна собственост в ски зона Банско

№	Съоръжения обслужващи ски писти	Акт за държавна собственост	Собственик	Документ за собственост
1	Ски-влек тип котва Детска котва – Шилигарника,	Не	Юлен АД	Няма данни
2	4-седалкова въжена линия Платото - Тодорка, трасе и подходи	Не	Юлен АД	Няма данни
3	Бъндеришка поляна - Тодорка до междинна станция, 4-седалкова въжена линия Бъндеришка поляна-междинна станция, трасе и подходи	Не	Юлен АД	Няма данни
4	Бъндеришка поляна - Тодорка след междинна станция, 4-седалкова въжена линия междинна станция - Тодорка	Не	Юлен АД	Няма данни
5	Икрица – Плато, 4-седалкова въжена линия Шилигарника - Платото	Не	Юлен АД	Няма данни
6	6-седалкова въжена линия Бъндеришка поляна - Коларски път Не съществуваща по ТУП 2001 г. - ЧТУП-ЕО-2005г.,	Не	Юлен АД	Няма данни
7	4-седалкова въжена линия Железен мост - Платото Не съществуваща по ТУП 2001 г. - ЧТУП-ЕО - 2005 г.,	Не	Юлен АД	Няма данни
8	Бъндеришка поляна - път хижа Бъндерица - в пистата, Ски-влек тип паничка Бъндеришка поляна - до път хижа Бъндерица	Не	Юлен АД	Няма данни
9	Ски-влек тип паничка Чалин валог, Не съществуваща по ТУП 2001 г. - ЧТУП - в пистата,	Не	Юлен АД	Няма данни
10	4-седалкова въжена линия Чалин валог Не съществуваща по ТУП 2001 г. (2005 г.) - подмяна не съществува в ЕО на ЧТУП,	Не	Юлен АД, преди подмяната/Маренг б ЕООД	Няма данни
11	Кабинкова въжена линия - Банско Бъндеришка поляна, 8-местна кабинкова въжена линия Банско-Бъндеришка поляна	Не	Юлен АД	Няма данни
12	Детски влек Бъндеришка поляна Не съществуваща по ТУП 2001г.,	Не	Юлен АД	Няма данни
13	Влек на Старата писта. Стара котва - Шилигарника	Не	Маренго Трейдинг ЕООД	няма данни
14	3-седалкова въжена линия "Шилигарника" - връх "Тодорка"	Не	Маренго Трейдинг ЕООД	29.12.2002г.